

ODJEĆI

**IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka - SPLIT, Lovret**

God. 2013./XLIII.

Br. 4/171

S A D R Ž A J

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE.....3

IZ GENERALATA

Nova uprava Provincije svetog Josipa, Argentina-Uruguay	4
Plenarno vijeće 2014.	5
Okružnica vrhovne predstojnice.....	6

IZ PROVINCIJALATA

Duhovne vježbe 2014.....	8
Izvanredni provincijalni kapitul	9
Sa sjednica Provincijalnoga vijeća	10
Obavijesti.....	11

ZBIVANJA I OSVRTI

Prijateljsko druženje i slavljenje Boga	14
Kreativno prilagođavanje i moć svjesnosti	15
Vjera – poslanje i predanje.....	16
Prosjaci smisla i zajedništva.....	18
Susret najmladih ŠSFKK.....	19

Suradnja Sekcije za katehizaciju i Sekcije za glazbu	20
Večer solidarnosti i ljubavi.....	21
Odganjitelj u vjeri – odganjitelj u nadi i ljubavi.....	21
I Bog moli.....	22
Duhovne obnove.....	23
JEKA IZ AFRIKE	
Slavlje franjevačke obitelji u Bukavuu	27
Ustoličenje novog biskupa	28
BOŽIĆNE ČESTITKE.....	29
NAŠI POKOJNICI	
Sestre naše Družbe	32
Rodbina sestara.....	32
Ana Todorić.....	32
KONGREGACIJSKI LIST	
Iz generalne kuće.....	34
Iz Mariborske provincije	35
Iz Splitske provincije.....	36
Iz Tršćanske provincije	37
Iz Lemontske provincije	38
Iz Mostarske provincije	39
Iz Argentinsko-urugvajske provincije	41
Iz Bosansko-hrvatske provincije	42
Iz Austrijske provincije	44
Iz Paragvajske provincije	45
Iz Rimske regije.....	46

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Uređuje: s. Marija Petra Vučemilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319-358
e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr
splitska.provincija@ssfcr.org
skype: skolskesestreLovret
www.skolske-sestre-franjevke.hr

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Drage sestre!

Evo nas i ove godine zajedno u blagdanskom raspoloženju i okruženju. I prije vremena Došašća mogle smo gledati ukrašene izloge, ulice, trgove. Svijetleći ukrasi koji na mnogim objektima ostaju tijekom čitave godine u ove se dane pale u komercijalne svrhe. Uza sve blještavilo, zasigurno primjećujemo i sve veću i sve vidljiviju skromnost naših bližnjih. Prorjeđuju se razgovori o skupocjenim darovima i velikim planovima. S obzirom na životne okolnosti i stvarnost ljudi s kojima smo pozvane dijeliti *radost i nadu, žalost i tjeskobu*, možemo upasti u zamku naviknutosti na gledanje i slušanje istoga te ostati, ne daj Bože, ravnodušne.

Promišljajući o otajstvu utjelovljenja i pripremajući se za blagdansko slavlje, pitam se koliko otvaramo svoje živote i zajednice da se u njima Utjelovljeni uistinu rodi, nastani i iz toga svoga svetišta pohodi one kojima i po nama dolazi. Ne sumnjam i ne želim dovoditi u pitanje ničiju osobnu vjeru, nadu, ljubav prema siromašnima i malenima, ali svakako želim potaknuti na sagledavanje naših međusobnih odnosa, zauzetost za čovjeka, za obitelj, po krvi i po redovništvu, u svjetlu božićnoga otajstva. Obdarenost Bogom i svakodnevno sjedinjavanje s Riječju koja se utjelovila i životom plodi, ne daje nam za pravo da se otuđujemo i zatvaramo u svoj mali svijet. Naprotiv, nuka nas da iz dana u dan izlazimo iz svojih ograničenosti i da osnažene njegovom prisutnošću ne malakšemo, unatoč osobnim slabostima i manjkavostima koje sve više zapažamo i u hrvatskom narodu i društvu.

Gospodar povijesti, ulazeći u povijest čovječanstva kao član ljudske obitelji, zadužio je čovječanstvo, a osobito nas koji se nazivamo njegovima, da našu ljudsku vremenitost otvaramo njegovoj božanskoj vječnosti, da mu pripravljamo put poput Ivana Krstitelja, rađamo ga kao Marija, čuvamo kao Josip, tražimo kao mudraci, slavimo kao pastiri... A to nipošto nije jednostavno, ali je s Bogom moguće.

Unatoč radosti događaja koji u njemu slavimo, Božić ne isključuje muku i križ. Štoviše, to je vrhunac kojemu smjera. Nemojmo se stoga uljuljati u nekoj prividnoj idili božićnoga slavlja i u njegovo ime zaboraviti na što nas Kristovo utjelovljenje obvezuje. U tomu nas itekako može poučiti i Franjino uprizorenje božićnoga događaja, kojim je na jednostavan i razumljiv način pokazao da je veliki Bog zbog maloga čovjeka postao Božić – mali Bog, kako bi se mali ljudi mogli s malim Bogom družiti, s njim rasti, živjeti i trpjeti, umrijeti i uskrsnuti.

Drage sestre, otvarajmo svoje srce i zajednice potrebama braće i sestara. Raspirujmo im nadu, naviještajmo i svjedočanstvom pokazujmo Onoga koji se među nama i za nas djetetom učinio.

U želji radosnog slavljenja božićnoga otajstva i utjelovljenja njegove prisutnosti u nama i po nama, želim vama sestre, prijatelji i dobročinitelji čestit Božić i od njega mir i dobro u Novoj godini!

s. Leonka Bošnjak Čovo

Božić 2013.

IZ GENERALATA

Prot. n. 1640/2013

Grottaferrata, 21. listopada 2013.

Predmet: Nova uprava Provincije svetog Josipa, Argentina-Uruguay

Provincijalnim upravama i
svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Od 25. do 29. rujna o. g., u provincijalnoj kući u San Lorenzu, slavljen je Provincijalni radni i izborni kapitul kojem je predsjedala vrhovna predstojnica s. M. Klara Šimunović. Dana 28. rujna izabrana je nova uprava Provincije svetog Josipa, Argentina-Uruguay:

s. M. Lucila Rodríguez	provincijalna predstojnica
s. M. Damiana López	provincijalna zamjenica
s. M. Natalia Alvarenga	provincijalna savjetnica
s. M. Savina Ledesma	provincijalna savjetnica
s. M. Ruth Mendoza	provincijalna savjetnica

Na sjednici održanoj 17. listopada 2013. godine, sukladno kan. 625 § 3 Zakonika kanonskog prava, Vrhovna uprava je potvrdila novu Provincijalnu upravu.

Mir i dobro!

s. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica

Prot. n. 1641/2013

Grottaferrata, 26. listopada 2013.

Predmet: **Plenarno vijeće 2014.**

Provincijalnim upravama
i svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Srdačno vam zahvaljujemo na poslanim prijedlozima glede teme, mesta i vremena zasjedanja Plenarnog vijeća 2014. godine.

S obzirom na temu vaši su prijedlozi usmjereni na naše svjedočenje danas, na novu evangelizaciju i naš identitet. Smatramo da naslov koji smo odabrale - *Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje* (Dj 1,8) - obuhvaća sve vaše prijedloge.

Raduje nas da upravo 2014. godine obilježavamo 150. obljetnicu dolaska prvih Školskih sestara franjevaka iz Graza u Maribor. Stoga smo, u dogovoru s Provincijalnom upravom Mariborske provincije koja nas velikodušno prihvata, odlučile da zasjedanje Plenarnog vijeća bude u kući matici u Mariboru.

Plenarno vijeće će se održati od 25. kolovoza do 6. rujna 2014. godine.

U nadi dobre suradnje u pripremi Plenarnoga vijeća svima želim mir i dobro. Ostanimo povezane u molitvi.

s. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica

Prot. n. 320c/2013.

Došašće, 2013.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Svake godine iznova u liturgijskom vremenu došašća Crkva pred nas stavlja neiscrpno bogatstvo Božje riječi i potiče da razmišljamo i životom usvajamo istine naše vjere. Našu pozornost usredotočuje na središnji događaj u Betlehemu koji osvjetljava naše životne putove i usmjerava nas na Onoga koji dolazi. Vjerujem da smo otvorene i da želimo prihvati mnogostrukе poticaje vremena došašća, da Isusu pripravimo put i mjesto u svome srcu.

U došašću Crkva ima pred očima dvostruki Spasiteljev dolazak, dolazak koji se već dogodio u vremenu i onaj koji će se zbiti na koncu vremena. Tako došašće istodobno ukazuje na prisutnost i dolazak, već dogođeni susret i iščekivanje, zauzetu djelatnost i budnost, nadu i na neki način posjedovanje u vjeri onoga čemu se nadamo. Poziva nas da obnovimo sigurnost u Božju prisutnost u vlastitome životu, u našim zajednicama i u svijetu. Stoga dok se pripravljamo i željno iščekujemo “dolazak Gospodina našega Isusa Krista” (1 Sol 5,23) pozvane smo ozbiljnije propitivati i dublje razmatrati vlastiti život u svjetlu njegove prisutnosti. Jer, “On je već došao uzevši naše smrtno tijelo, ispunio pradavni Božji naum, i otvorio nam put vječnoga spasenja: da bismo, kad ponovno dođe u slavi veličanstva, napokon u očitu daru primili ono što sada kao obećano budno čekamo” (Prefacija došašća, I.).

Događaj Isusova rođenja svakako je odlučujući događaj u svjetskoj povijesti. Bog je postao čovjekom da se mi možemo sjediniti s njim. “On se nije preobukao u čovjeka (...) nego je doista postao čovjekom i na kraju nam na križu raširio ruke stvarajući otvoreni prostor u koji možemo ući” (Benedikt XVI.). Otajstvo Utjelovljenja duboko su razmatrali mnogi sveci i ostavili su nam pisana svjedočanstva. Milosnim darom vjere u tom događaju su pronicali i učili kako se postaje čovjekom. I postajali su Isusovi vjerni nasljedovatelji u danima svjetla i radosti kao i u vremenima poteškoća, boli i nevolje. U unutarnjosti su se poistovjećivali s njim onako kako se on poistovjetio s nama. Pokazali su nam da su u Kristu sve mogućnosti naše istinske biti i ostvarenja. Pomislimo li na Franju Asiškoga, čijim smo primjerom osobno zahvaćene, lako se prisjetimo uprizorenja u kojem je upotrijebio jednostavne geste i konkretna sredstva kako bi “obnovio uspomenu na ono Dijete koje je rođeno u Betlehemu i na njegove djetinje potrebe i neprilike, tj. kako je bilo smješteno u jaslice i položeno na slamu u nazočnosti vola i magarca da bi se to moglo tjelesnim očima gledati” (1 Čel 84). Franjin životopisac posebno ističe da je Franjo neizrecivom ljubavlju obasipao Isusovu Majku “zato što nam je dala brata, uzvišenoga Gospodina” (2 Čel 198).

Bog postaje Dijete, postaje jedan od nas i tako našu povijest isprepleće sa svojom i s poviješću naše braće i sestara. Došašće nam otkriva i naš zadatak: s Isusom možemo učiniti da poraste bratstvo, sestrinstvo, u ovome vremenu i u ovome svijetu koji čezne za istinskim

međuljudskim odnosima, za mirom, pouzdanjem i milosrđem. Svjetu treba naše svjedočanstvo tih vrednota.

Svakako da je naš zadatak izgrađivati, čuvati i obnavljati međuljudske odnose najprije među onima s kojima živimo, u našim zajednicama, na mjestima našega apostolata i u svakodnevnim prilikama života. U tom pogledu i za ovogodišnje došašće želim uputiti na ostvarivanje nadahnutih i vrijednih poticaja Vrhovnoga kapitula (2011.) i Susreta odgojiteljica naše Družbe (2013.). Ovi poticaji nas žele usmjeriti prema radosnoj nadi posvećenoga života koja se prije svega očituje u življenju istinskih međuljudskih odnosa. U tome prepoznajemo izazov i znakove naše nade koja se temelji na povjerenju u Boga koji je ušao u svijet, koji je prisutan u nama i među nama. Naše pripremanje za Božić zahtjeva novi pogled pouzdanja i nade prema svakoj sestri s kojom živimo. Činjenica da pripadamo jedna drugoj, da smo jedna drugoj dar, temelj je međusobnom povjerenju i prihvaćanju koje valja trajno njegovati.

Možda netko između nas predugo čeka oprاشtanje, iskrenu i uljudnu riječ, pogled prihvaćanja, uvažavanje, razumijevanje, zahvalnost, utjehu, ohrabrenje? Bog uvijek čini prvi korak, dolazi nam u susret. Hoćemo li mi ovoga došašća i ovoga Božića poći ususret drugima? Hoće li drugi po nama prepoznati Boga koji im dolazi? U izgradnji zajedništva uvijek možemo ponovno započeti, bez straha i bez oklijevanja.

Svakoga silno pogoda i boli svaki oblik indiferentnosti i nedostatak zanimanja jednih za druge. Individualizam doista razara svaki oblik zajedničkog života. Došašće, i cjelokupno božično vrijeme, još je jedna prigoda u kojoj smo pozvane više brige posvetiti međusobnom životu stvarajući obiteljsko ozračje prihvaćanja, dijaloga, vedrog susretanja i odlučivanja. Koliko god možemo, onim čime nas je obdario Gospodin, doprinesimo da život u zajednici bude izvor radosti, stvaralaštva i odvažnosti. U jednostavnosti i malenosti krije se čudesna ljepota. Iskusimo je u svakodnevici. Ona oživljava, oslobađa i pomaže odnos sa svakim čovjekom i sa svima stvorenjima.

Budimo sestre! Podimo ususret drugima, osobito onima koji su na "periferijama" života, koji su najpotrebniji utjehe i pomoći. Na njihove potrebe odgovorimo ljubavlju djelotvornom.

Budimo majke! Nosimo Isusa "u svome srcu i tijelu po božanskoj ljubavi i čistoj i iskrenoj savjesti" i rađajmo ga "svetim djelom, koje neka svijetli drugima za primjer" (Pismo svim vjernicima, 10). I bit će doista Božić!

S ovim mislima svima vama, drage sestre, želim sretan Božić i novu 2014. godinu.

Vaša

s. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Br. 179/2013.

Split, 4. studenoga 2013.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Duhovne vježbe 2014.

Drage sestre!

Dostavljamo vam raspored duhovnih vježba za 2014. godinu:

- I. Zadar, 2.-8. siječnja 2014., fra Tomislav Šanko, OFM
- II. Split, 6.-12. siječnja 2014., fra Domagoj Runje, OFM
- III. Split, 19.-25. siječnja 2014., o. Stipo Balatinac, DI
- IV. Zadar, 9.-15. veljače 2014., o. Damjan Kružičević, OSB
- V. Zadar, 23.-29. ožujka 2014., o. Jeronim Marin, OSB
- VI. Zagreb, 21.-27. travnja 2014., o. Niko Bilić, DI
- VII. Zadar, 15.-21. lipnja 2014., o. Mijo Nikić, DI

Duhovne vježbe su uvijek nova prilika za produbljivanje vjere, preispitivanje molitvenoga života i rast u predanju Bogu u zajednici. Naš redovnički život i promišljanje trebalo bi biti usmjereni neprestanom traženju i usklađivanju s Božjim planovima (usp. Lk 22,24). Stoga je vrijeme duhovnih vježba povlašteno i privilegirano za povlačenje u osamu i osluškivanje Božje volje. Koliko u tome uspijевамо očituje se također u našem zahvaljivanju Bogu za sve kušnje i sva dobra koja nam udjeljuje, kao i slavljenju Boga, riječu i životom.

Prema Provincijskom planu tema duhovnih vježba je *Slaviti Riječ*. U čežnji radosnog i djelatnog sabiranja oko najuzvišenijeg slavlja - Euharistije - dopustimo Gospodinu da nas susreće u našoj svakodnevici. On koji poznaje sve naše potrebe neka bude središte našeg života.

Dajmo se, sestre, zahvatiti Božjom blizinom po uzoru na svetoga Franju za kojega sv. Bonaventura bilježi da je "molio s tolikom pažnjom duše i srca kao da je Boga gledao pred sobom" (Životopis sv. Franje, X 6).

Vjerujem da će svaku od vas čežnja za Bogom potaknuti na obavljanje duhovnih vježba u zajedništvu sa sestrama što će ujedno biti potvrda da s njim i od njega želimo živjeti.

Uz srdačan pozdrav

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

Br. 182/2013.

Split, 6. studenoga 2013.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Izvanredni provincijalni kapitul

Drage sestre!

Najavljujem vam da će se 7. i 8. ožujka 2014. godine u provincijalnom središtu u Splitu slaviti Izvanredni provincijalni kapitul.

Predmet rada Izvanrednoga provincijalnog kapitula bit će:

- sagledavanje života Provincije od zadnjega Provincijalnog kapitula,
- rad na izmjeni Statuta Provincije,
- izbor zastupnice za Plenarno vijeće Družbe.

Rad na izmjeni Statuta Provincije postavlja se kao zahtjev nakon revizije Konstitucija i Odredaba Družbe. U skladu s Konstitucijama i Odredbama potrebno je Statute prilagoditi sadašnjim prilikama života Provincije.

Kako bi obnovljeni Statuti uistinu proizišli iz stvarnosti života važno je da sve sestre daju svoj doprinos. Stoga vas pozivam na suradnju. Potičem vas da u vašim zajednicama čitate i raspravljate o mogućim izmjenama i dopunama Statuta Provincije iz 2002. godine. Svaka sestra neka svoje prijedloge u pisanom obliku dostavi Provincijalnom tajništvu do 31. prosinca 2013. godine.

U otvorenosti poticajima Duha Božjega oraspoložimo se za suradnju. Osobnom i zajedničkom molitvom pratimo pripremu i slavlje Kapitula.

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

SA SJEDNICA PROVINCIJALNOGA VIJEĆA

Split, 26. listopada 2013.

S. Leonka je izvjestila o događajima u Provinciji nakon zadnje sjednice: primopredaji službe kućnih predstojnica, o stanju zajednica koje je u zadnje vrijeme pohodila te o teže bolesnim sestrama.

Razmotrene su i riješene osobne molbe nekih sestara. Između ostalog, povoljno je riješena molba misionarke s. Ivke Piplović za ostanak u domovini nakon redovitog odmora.

Imenovane su članice Upravnoga vijeća Dječjeg vrtića "Jordanovac":

- s. Ljiljanka Marić, djelatnica u centralnom vrtiću
- s. Kruna Plazonić, voditeljica podružnice Kaštela Lukšić
- s. Miranda Škopljanač-Maćina, voditeljica podružnice Zadar
- s. Jozefina Čosić, kućna predstojnica zajednice na Jordanovcu
- s. Jozefa Lučić, članica Provincijalnoga vijeća.

S. Jozefa Lučić je imenovana predsjednicom Upravnoga vijeća.

Prema prijedlogu sestara u DR Kongu, članicama Misijskoga vijeća za sljedeće tri godine imenovane su:

- s. Mirabilis Višić
- s. Mislava Prkić
- s. Immaculée Mauwa Kashera
- s. Espérance Casinga

S. Leonka je upoznala članice Provincijalnoga vijeća o potrebi sazivanja Izvanrednoga provincijalnoga kapitula, radi izbora zastupnice za Plenarno vijeće Družbe. Na istom kapitulu radit će se na obnovi Statuta Provincije.

Split, 7. prosinca 2013.

Razmotreni su pristigli dopisi i molbe. Između ostalih, razmotrena je i povoljno riješena molba postulantkinje Marije Matanović za ulazak u novicijat, te molba s. Marine Fuštar za obnovu zavjeta.

Provincijalno je vijeće dalo suglasnost za donošenje novoga Statuta dječjeg vrtića Jordanovac, prema novom zakonu o predškolskom odgoju.

Razgovaralo se o pripremi predstojećeg Provincijalnog kapitula.

s. Marija Petra Vučemilo, provinc. tajnica

OBAVIJESTI

Proslava svetkovine sv. Franje

Svetkovina sv. Franje u zajednici na Lovretu obilježena je euharistijskim slavlјem i zajedništvom kod obiteljskoga stola s prijateljima i dobročiniteljima naše zajednice. Pozivu provincialne predstojnice s. Leonke rado su se odazvali i svećenici, župnici župa i predstavnici ustanova u kojima djeluju naše sestre u Splitu i bližoj okolini. Bilo je tridesetak uzvanika. Na sličan način svetkovina je proslavljena i u drugim našim kućama.

Izlet/hodočašće redovnica

U organizaciji Nadbiskupskog vijeća za redovnice Splitsko-makarske nadbiskupije u subotu 5. listopada sestre su hodočastile na otok Pašman. Posjetile su benediktinski samostan na Čokovcu i franjevački samostan u Kraju, gdje su slavile sv. misu koju je predvodio benediktinac o. Jozo Milanović. Među devedesetak redovnica svih redovničkih zajednica sudjelovalo je i dvadesetak naših sestara iz Splita, Omiša i Kaštela Lukšića.

Konferencija u Grazu

Na konferenciji *Zwischen Gebet, Reform und sozialem Dienst (Između molitve, reforme i socijalne službe)* održanoj 11. i 12. listopada 2013. u Grazu, u organizaciji Teološkog fakulteta Sveučilišta u Grazu i Franjevačke austrijske provincije, sudjelovale su naše dvije sestre. S. Rebeka Anić održala je predavanje na temu *Franziskanerinnen in der "Männerkirche"*, a s. Stela Mijić je na istu temu održala radionicu.

Seminar za sestre u zdravstvu

U organizaciji HKVRPP, Povjerenstva za medicinske sestre, u pastoralnom centru na Plitvicama održan je od 11. do 13. listopada seminar za medicinske sestre redovnice, na temu *Vjera - poslanje i predanje*. Voditelj je bio fra Draženko Tomić. Među pedesetak sudionica bilo je pet sestara iz naše Provincije.

Održani seminari

Tijekom mjeseca listopada i studenoga održan je treći krug seminara komunikacije za sestre Provincije. Seminar na temu *Kreativno prilagođavanje i moć svjesnosti* predvodili su gospođa Zorica Janković i fra Krunoslav Kolaric.

Plenarna skupština HKVRPP

Plenarna skupština HKVRPP održana je 16. i 17. listopada u samostanu franjevaca konventualaca na Sv. Duhu u Zagrebu na temu *Hrvatska u EU: novi izazovi i mogućnosti za našu Crkvu i redovništvo*. Na skupštini je sudjelovala i naša provincialna predstojnica s. Leonka Bošnjak Čovo.

80. obljetnica Caritasa

Zajedno s našim sestrama koje djeluju u Caritasu i ravnateljicom s. Jelenom Lončar, te nekoliko naših sestara iz Zagreba, provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak Čovo sudjelovala je u obilježavanju 80. obljetnice Caritasa Zagrebačke nadbiskupije. Svečana akademija *Ususret bližnjemu* održana je u subotu 19. listopada u dvorani Vjenac na Kaptolu, a u nedjelju 20. listopada euharistijsko slavlje u zagrebačkoj katedrali predvodio je kardinal Josip Bozanić.

Susret sestara s privremenim zavjetima

U samostanu sestara Mostarske provincije u Bijelom Polju od 18. do 20. listopada održan je susret sestara s privremenim zavjetima. Sudjelovale su sestre iz pet provincija: Mariborske, Splitske, Tršćanske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije. Voditeljica susreta bila je s. Natalija Palac, a tema *Osobni identitet i život u sestrinstvu*. Iz naše Provincije sudjelovale su: s. Nada Dolić, s. Dragica Karlić, s. Mirjana Puljiz i s. Marina Fuštar. S njima je bila i odgojiteljica s. Karolina Bašić.

Godišnji sastanak kućnih predstojnica

Godišnji sastanak kućnih predstojnica s provincijalnom predstojnicom održan je 24. listopada u provincijalnom središtu u Splitu, na temu *Uloga kućne predstojnice u izgradnji zajedništva*. Uz izlaganje na zadatu temu te redovita godišnja izvješća kućnih predstojnica, suočavalo se sa stvarnošću kućnih zajednica pod vidom zajedničkog molitvenoga reda, života po zavjetima posluha i siromaštva te apostolata zajednice.

Dobrotvorni koncert za misije

U crkvi Gospe od Otoka u Solinu u organizaciji mladih Miovaca održan je 27. listopada humanitarni koncert *Pomožimo djeci Konga*. Nazočno je bilo nekoliko naših sestara zajedno s misionarkom s. Ivkom Piplović, koja je na kraju izrazila zahvalnost mladima za ustrajno pomaganje djeci DR Konga preko naše zajednice.

Bolesne sestre

Liječničke pomoći i bolničkog liječenja bilo je potrebno više sestara, a s. Damira Gelo i s. Silvestra Bešlić bile su podvrgnute i operativnom zahvatu.

Jubileji zajednica

Godine 2014. slavimo jubileje zajednica:

100 godina života i djelovanja sestara na Lovretu u Splitu,
50 godina života i djelovanja sestara u Pagu.

Sestre u DR Kongu obilježavaju *40 godina* svoga misijskoga djelovanja.

Jubileji redovničkoga života 2014.

75. obljetnicu slavi s. Ljudevita Šonje koja je novicijat započela 15. kolovoza 1939. godine.

60. obljetnicu slave sestre koje su novicijat započele 8. rujna 1954. godine:

- s. Konzolata Glibotić
- s. Blaženka Barun
- s. Anđelka Čovo

50. obljetnicu slave sestre koje su novicijat započele 8. rujna 1964. godine:

- s. Branka Barun
- s. Bonifacija Barun
- s. Vida Hrsto
- s. Terezina Bašić
- s. Gracija Damjanović
- s. Darija Bota
- s. Romana Baković
- s. Sabina Radas

25. obljetnicu slave sestre koje su novicijat započele 21. veljače 1989. godine:

- s. Gabrijela Damjanović
- s. Melania Vojković
- s. Rita Maržić

10 godina od polaganja doživotnih zavjeta obilježavaju:

- s. Luca Petrović
- s. Diana Dolić
- s. Magdalena Višić

Rođendani sestara 2014. godine

90 godina

s. Anuncijata Klapež 26. veljače

85 godina

s. Zorana Penić 16. rujna
s. Karla Brečić 28. listopada

80 godina

s. Beata Milas 31. listopada
s. Roza Totić 10. studenoga

75 godina

s. Ivanka Mravak 14. svibnja
s. Celestina Masnić 12. lipnja
s. Verena Masnić 29. rujna
s. Tihoslava Bilokapić 29. rujna
s. Borislava Kovač 24. studenoga

70 godina

s. Jozefina Čosić 26. veljače
s. Silvestra Bešlić 7. ožujka
s. Marijana Rimac 24. svibnja
s. Viktorija Drmić 11. lipnja
s. Branka Barun 18. lipnja
s. Bonifacija Barun 12. listopada
s. Mira Kamber 29. listopada

65 godina

s. Emanuela Ercegovac 1. siječnja
s. Melhiora Biošić 1. veljače
s. Natalija Vučković 16. veljače
s. Davorina Jurić 9. listopada
s. Jasna Kasalo 10. studenoga
s. Venancija Džimbeg 2. prosinca

60 godina

s. Blagoslava Lončar 21. ožujka
s. Ilijana Pripušić 9. rujna

50 godina

s. Marija Perpetua Kaša 1. listopada

40 godina

s. Magdalena Višić 14. svibnja
s. Dragica Karlić 31. kolovoza

30 godina

s. Marie-Louise Kaswera 25. ožujka
s. Lucija Bilokapić 4. lipnja
s. Seraphine Fazila Kanyere 12. listopada

ZBIVANJA I OSVRTI

PRIJATELJSKO DRUŽENJE I SLAVLJENJE BOGA

Sestrinska zajednica u Sinju upriličila je 2. listopada proslavu svetoga Franje sa susjedima, dobročiniteljima i prijateljima. Kao i svake godine i ovaj su se put naši dragi prijatelji rado odazvali na ovo uvriježeno druženje u sestrinskom vrtu.

Euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivan Dotur uz koncelebraciju fra Duška Botice. Okupilo nas se oko pedesetak. U znak dobrosusjedskoga i redovničkoga zajedništva svojom su nas nazočnošću obradovale i sestre milosrdnice, koje su se ovaj put, neuvjetovane vremenom, duže zadržale. Zanimljivo je, i drago nam je, da svake godine na proslavu dolaze i naši mali prijatelji, dječica i to uvijek sve mlađa. Čini se da nam susjedstvo ozivljava i pomlađuje se što je ujedno i najava dobre budućnosti našega prijateljskoga druženja i slavljenja Boga uz i za narod kojemu smo poslane.

Trud koji sestre ulažu oko domaćinskih poslova i pripreme slavlja, radost koju dijele za prijema prijatelja zajednice i druženja s njima kao da iz godine u godinu raste. Svaka daje svoj važan doprinos, onoliko koliko može, i naši bližnji to vide i osjećaju. Redovito iz našega doma odlaze sretni zbog iskazane sestrinske pažnje. Ne zaboravljaju se preporučiti u naše molitve koje s pravom i očekuju jer znaju da u svakoj večernjoj molitvi kucamo na vrata Božjega milosrđa za sve naše dobročinitelje i one koji su nam se u molitve preporučili.

s. Natanaela Radinović

KREATIVNO PRILAGOĐAVANJE I MOĆ SVJESNOSTI

U Splitu, Zagrebu i Zadru tijekom mjeseca listopada i studenoga održan je treći krug seminara za sestre – *Kreativno prilagođavanje i moć svjesnosti* - pod vodstvom gđe Zorice Janković i fra Krunoslava Kolarića.

U dvodnevnom radnom ozračju posvijestile smo da milost ne dokida već usavršuje narav, te joj je potrebno otvoriti putove i pripremiti tlo svim raspoloživim sredstvima, spoznajama i tehnikama. Ova mukotrpna priprema tla dio je naše odgovornosti za vlastito, a posredno i tuđe spasenje, za ostvarenje Božjeg nauma s nama, za život u punini. U tom smislu ovaj je seminar bio još jedna prilika i povlašteno vrijeme za otkrivanje otajstva sebe i drugih; za novi, realniji i širi pogled na vlastitu i zajedničku stvarnost, na propitivanje vlastitog življenja redovništva i nasljedovanja Isusa Krista.

Psihološko-duhovnim pristupom, kroz različite vježbe i radionice, voditelji su nam ukazivali na bitna pitanja i pomagali u traženju odgovora, promišljanju i iskrenijem sagledavanju stvarnosti. Kroz meditaciju i vježbu uvida u vlastite osjećaje te otkrivanja vlastitih obrazaca osobnosti, na kreativan i zanimljiv način naučile smo ponešto o sebi a i drugima i posvijestile autentičnost nas kao osoba i zajednice. Na temelju prispodobe o izgubljenom sinu “provjeravali” smo svoja duhovna stanja, preispitivale svoje iskustvo grijeha, kajanja, oprosta i milosti.

Tijekom cijelog seminara imale smo prigodu razgovarati o konkretnim, životnim, osobnim i zajedničkim temama i učiti se sagledavati stvari iz različitih kutova, na taj način rasti i graditi istinsko zajedništvo svatko u svojoj autentičnosti i na svoj poseban način. Vjerujem da smo ovim seminarom sve obogaćene, da u svoju svakodnevnicu unosimo jedan svježi, pozitivan impuls. Nadam se da će njegovi plodovi biti vidljivi u konkretnim situacijama i odnosima.

s. Marina Fuštar

VJERA – POSLANJE I PREDANJE

U organizaciji HKVRPP, u pastoralnom centru Plitvice od 11. do 13. listopada održan je seminar za medicinske sestre - redovnice. Na seminaru je sudjelovalo šezdesetak sestara iz cijele Hrvatske, Bosne i Hercegovine te drugih zemalja u kojima sestre Hrvatice djeluju u zdravstvenim ustanovama.

Voditelj seminara dr. fra Draženko Tomić je na vrlo jednostavan način govorio na temu *Vjera – poslanje i predanje*. Bio je toliko blizak našem radu, razmišljanjima i potrebama, kao da je jedan od nas. U Godini vjere koja polako izmiče, mogli smo kroz ta dva dana dublje razmišljati o našoj ulozi i odgovornosti za vlastitu vjeru kao i za vjeru onih koji su nam povjereni, često u najtežim trenucima života, u bolesti, patnji, osamljenosti i umiranju.

Pastoralni interes Crkve za čovjeka na području zdravlja i bolesti, umiranja i smrti, vuče svoje korijenje iz davnina, od samih njezinih početaka. Ivan Pavao II. veli: "Crkva ne može zanemariti čovjeka... Čovjek je prvi i osnovni put Crkve, put što ga je Krist zacrtao, put što nepromjenjivo prolazi kroz otajstvo Utjelovljenja i otkupljenja". Bolest i patnja, kao ljudske stvarnosti, veliki su izazov Crkvi i vjernicima.

Crkva je pozvana pomoći u uspostavi novog sustava zdravstva i pastoralna zdravstva. Rađanje i umiranje, patnja i bol, prihvatanje ili odbacivanje stvarnosti i datosti života, praktična su pitanja za svakoga čovjeka. Kao suputnik na putu otkrivanja smisla i pogleda u vječnost, pastoralni djelatnik stoji pred velikim izazovom. Uvijek iznova. Kad je sam izmiren sa stvarnostima života, patnje, boli i smrti, bit će kadar i svoga bližnjega povesti tim putem, pružiti mu utjehu, razumijevanje i ohrabrenje.

U evanđeoskim tekstovima o ozdravljenjima iščitavamo kakav je Isusov odnos prema bolesnicima. On se poistovjećuje s bolesnikom, potvrđuje da je ljudsko zdravljje vrijednost koju treba čuvati, ali isto tako šalje poruku da zdravljje nije najveća vrijednost. Vjera i povezanost s Bogom daju snagu u bolesti i zdravlju. Ozdravljenje životnih odnosa, prihvatanje vlastite nemoći, ponekad je put koji nas vodi i do samog zdravlja.

Temelj odnosa i osnovna odrednica između bolesnika i redovnice/medicinske sestre je bolesnik. Protagonisti pastoralne zdravlja su svećenik/redovnica, liječnik i bolesnik. Pitanje je kako oni vide svoju ulogu s obzirom na bolesnika. Svećenik pomaže bolesniku da izrazi svoje osjećaje, pozitivne i negativne. Liječnik u trenucima vlastite nemoći osjeća potrebu duhovne osobe koja će utješiti bolesnika. On ne može reći: "Pomoći ću Vam da umrete!" Redovnica kao medicinska sestra u sebi objedinjuje te uloge.

Bolesnik treba povjerenje. Osobitu iscjeliteljsku moć ima empatija. Bolesnik treba povjerenje, osjećaj da ga se sluša i razumije. Bolesniku treba i riječ utjehe. Komunikacija je vještina koja se uči, a s bolesnim čovjekom se uči svaki dan ispočetka i za svaku osobu iznova. Nove su mogućnosti koje u pastoralu bolesnika nude mediji. Ipak, osobni susret je ključan. Mediji u bolesničkim uvjetima postaju stalni prijatelji i ponekad jedino društvo.

Uloga medicinske sestre posebno je važna u posljednjem stadiju bolesti, kroz palijativnu skrb, kada medicina nema više što učiniti. Katolička medicinska sestra treba bolesniku

približiti Isusa tješitelja i otkupitelja, koji je oslonac u patnji i боли. Pobrinuti se da svakom vjerniku dođe svećenik i da primi sakramente.

Da naš susret na Plitvicama ima i rekreativni sadržaj, pobrinuli su se organizatori, te smo u subotu ujutro posjetili Plitvička jezera. U susretu s prirodom mogle smo živo dotaknuti taj vidljivi znak života i u svakoj kapljici prelijepih slapova zahvaliti Bogu na daru života i daru vjere.

Posebno je dojmljiv bio završetak našeg susreta, kada smo u zajedništvu s vjernicima župe Mukinje slavile sv. misu. Fra Draženko je posvijestio da je život satkan od malih svakidašnjih čuda koja nas upućuju jedne drugima. Zaželio je da u suživotu, radu i odnosu naš život postane čudesno Božje ostvarenje - nama na radost a onima kojima služimo životna snaga.

s. Andrea Nazlić

PROSJACI SMISLA I ZAJEDNIŠTVA

Dana 24. listopada u provincijalnom središtu u Splitu kućne predstojnice imale su s provincijalnom predstojnicom cjelodnevni radni sastanak, koji je podrazumijevao posvjećivanje stanja u svakoj pojedinoj zajednici i zajedničko planiranje djelovanja oko dobra čitave Provincije.

U prvom dijelu susreta, izlaganjem na temu *Uloga kućne predstojnice u izgradnji zajedništva*, fra Domagoj Runje nastojao je potaknuti promišljanje o službi vođenja zajednice pod vidom služenja i odgovornosti pred Bogom i sestrama, oslanjajući se na tekstove Svetoga pisma i Dokumenta, Perfecte caritatis i Lumen fidei. Osobiti naglasak stavio je fra Domagoj na franjevačku terminologiju te istaknuo da je prikladnije o redovništvu govoriti kao bratstvu/sestrinstvu jer podrazumijeva prihvatanje brata i sestre kakva jest a manje kao zajednici, jer taj pojam podrazumijeva ujedinjenost oko zajedničkoga zadatka i cilja. Zajednicu okuplja čovjek, dok bratstvo/sestrinstvo okuplja Gospodin kojemu služimo. Premda je služenje bitna sastojnica našega života i ozbiljuje se kroz zavjete, posebice poslušnost na koju se opredjeljujemo, znamo da uvijek ima prostora za rad na sebi, bez obzira na službu koju obnašamo. Toga je bio svjestan i sveti Pavao. Obraćajući se svojoj prvoj zajednici, Solunjanim, osjeća potrebu dozvati im u pamet zahtjeve zajedničkoga života (usp. 1 Sol 5,12). Nije slučajno na prvo mjesto stavio upravo poslušnost, istaknuo je fra Domagoj. Zaklinje ih da budu poslušni a uz to svima ostavlja maksimalnu slobodu. Zna on iz svoga iskustva da u zajednici ima veću "moć" za neposluh onaj koji je pozvan da sluša od onoga koji zajednicu vodi i u biti ima veću moć služenja.

Obraćajući se predstojnicama s. Leonka ih je nazvala tražiteljicama, prosjacima smisla i zajedništva u našim zajednicama. Izravno je spominjala poteškoće s kojima se u zajednicama susrećemo a još je više isticala dobre i pozitivne primjere života sestara na kojima se zajednica nadahnjuje i koji je nose.

Predstojnice je pozvala da budu odgovorne i hrabre u stvaranju i očuvanju dobra u zajednicama. U tom je smislu naglasila dosljedno življenje molitvenoga reda, zajedništva u poslušnosti i siromaštvu i obavljanje apostolata zajednice. U poslijepodnevnom dijelu susreta razvila se diskusija na temelju izvješća i konkretnoga života. U smjeru poboljšanja doneseni su i neki praktični zaključci.

s. Natanaela Radinović

SUSRET NAJMLAĐIH ŠFKK

U samostanu sestara Mostarske provincije u Bijelom Polju, od 18. do 20. listopada održan je susret za najmlađe školske sestre franjevke Krista Kralja. Sudjelovale su sestre iz pet provincija: Mariborske, Splitske, Tršćanske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije. Voditeljica susreta bila je s. Natalija Palac, a tema *Osobni identitet i život u sestrinstvu*.

Kad stupamo u jednu zajednicu naš identitet se suočava s identitetom zajednice, ali to ne znači da se trebamo ili moramo odreći vlastitoga identiteta, nego ga trebamo ugrađivati i izgrađivati u skladu s identitetom zajednice koji je naš jedinstveni, naslijedeni identitet. Imamo identitet kao osobe i kao redovnica. Ni kao jedne ni kao druge nismo savršene niti dovršene do kraja. Potreban je svakodnevni rad na sebi, rad koji traje čitav život. Samo ono bitno ikonsko je tvoje a ostalo se mijenja.

Težnja svake od nas je, vjerujem, da promjeni sebe, uvijek na bolje približavajući se Onomu koji nam je i dao taj identitet, a koji se djelomice izgubio, krivo se oblikovao pod utjecajem obitelji, okoline u kojoj smo odrastale ili u kojoj se trenutno nalazimo.

Teško je do kraja spoznati vlastiti identitet, a možda i teže prihvati neke osobine kao dio svoga identiteta, i to nerijetko upravo zbog okoline u kojoj živimo. Treba znati prihvati i neprihvatanost.

Čini se da postoje neka napisana pravila kako se treba ponašati u određenim situacijama. Je li to uopće moguće? Svaka od nas je različita. Naša različitost je naš osobni identitet. Mi zaključujemo po onome što vidimo, a to što vidimo može biti istinito ili lažno, ovisi o tome koliko smo i na koji način izgradile vlastiti identitet i koliko smo uopće svjesne sebe kao osobe i kao redovnica. Naslijedenim identitetom zajednice obogaćujemo sebe, tj. duh Družbe oblikuje naš razum i srce (usp. Konst. čl. 70), a svojim identitetom obogaćujemo zajednicu u koju smo pozvane živjeti ovdje i sada.

Misao koja se mene posebno dojmila je ona da se svaka ljudska stvarnost gradi na slabosti pa tako i stvarnost jedne zajednice. Naš zajednički život, naše zajedništvo zahtjeva od nas asketski napor i žrtvu svake pojedine osobe. Taj napor i žrtva mogu od različitih osoba stvoriti sestrinstvo u kome je svaka od nas graditeljica a ne samo korisnica zajednice (samo-stan). "Tko više voli svoju zamišljenu zajednicu nego onu u kojoj živi taj razara zajednicu" (Bonhöffer).

Osim izlaganja i rada u skupinama imale smo prigodu za ugodno druženje i šetnju. Posebno zadovoljstvo mi je pružala zajednička molitva krunice, u hodu do sestrinskog groblja. Obilazak u ratu razrušenog starog samostana i pripovijedanje o sestrama koje su to sve preživjele i do zadnjeg nisu htjele napustiti kuću, sve nas je dirnula.

U nedjeljno poslijepodne posjetile smo crkvu na Širokom Brijegu i mjesto stradanja 66 frataru koje su ubili komunisti u Drugom svjetskom ratu. Nakon toga smo pohodile svetište u Međugorju, nažalost bez sestara Mariborske i sestara Tršćanske provincije, koje su radi dugog putovanja kući morale otici ranije. Po dolasku u Međugorje upravo je počinjala pobožnost svete krunice, ali mi smo bile slobodne vrijeme provesti u onom obliku molitve koja je najbolje odgovarala našem osobnom identitetu(ima).

s. Dragica Karlić

SURADNJA SEKCIJE ZA KATEHIZACIJU I SEKCIJE ZA GLAZBU

U nedjelju, 27. listopada 2013. godine u našoj kući u Sinju održan je zajednički susret sekcije za katehizaciju i sekcije za glazbu provincijskog Vijeća za apostolat. Susretu je prisustvovalo devet sestara.

U posljednjih deset godina svjedoci smo velikih promjena na području liturgijske glazbe. Izvornih pučkih pjevača koji su održavali pjevačku tradiciju u nekoj župi sve je manje. Njihovu ulogu dijelom mogu preuzimati crkveni zborovi. Također se okupljanje župnih zborova na razini dekanata ili povodom prigodnih svečanosti (Godina vjere, 800 godina Franjinog dolaska na hrvatsko tlo i dr.) u praksi pokazalo vrlo poticajno, kako za pjevače, tako i za njihove voditelje i župnike. Zajednički susreti zborova, kao i proslave velikih liturgijskih slavlja u vlastitoj župnoj zajednici pretpostavljaju kvalitetnu pripremljenost zborovođa. Pripreme i rad sa zborom zahtijevaju trajnu glazbenu izobrazbu: vježbanje sviranja i dirigiranja, prikupljanje nota, pisanje prilagođenih aranžmana, posjećivanje koncerata i stručnih skupova.

Veliki broj naših sestara katehistkinja godinama djeluje u pastoralu u vođenju dječjih ili župnih zborova. Sve veća potreba za vlastitim usavršavanjem dovela ih je do traženja suradnje sa sekcijom za glazbu. Sestre glazbenice imaju lakši i brži pristup novom notnom materijalu. Rado su se odazvale suradnji. Tako je na prvom zajedničkom susretu obavljeno stručno upjevavanje i uvježbavanje novih liturgijskih pjesama. Utvrđene su potrebe sestara katehistkinja te razmijenjena korisna iskustva. Nakon dvosatnoga intenzivnog rada susret je završen čašćenjem i ugodnim druženjem.

Sljedeći zajednički susret planiran je u siječnju 2014. godine u Zadru, uz duhovne vježbe.

s. Lidija Bernardica Matijević

VEČER SOLIDARNOSTI I LJUBAVI

U nedjelju 27. listopada 2013., u svetištu Gospe od Otoka u Solinu održan je, već tradicionalni, osmi dobrotvorni koncert "Pomozimo djeci Konga" u organizaciji misijske sekcije HKZ-a MI Solin. Susret smo započeli ujedinjeni u molitvi i Euharistiji, uz grob kraljice Jelene - majke sirota, oživljajući u duhu sve one gladne nebeskog Kruha i zemaljske hrane kao i one koji su im posvetili svoj život u služenju.

S puno srca, nakon uvodnih pozdrava župnika don Vinka Sanadera, nastupili su zborovi i vokalno-instrumentalne skupine iz Solina i okoline. Počevši od najmlađih koji su nas razdragali odmah na početku, uživali smo u svakom nastupu. Na licima se mogao iščitati onaj čudesni trag Božjeg blagoslova onima koji iskazuju ljubav nepoznatom licu brata patnika, postajući njemu odsjaj Božje ljubavi.

U ime djece Konga i u ime naše Provincije, svima nazočnima zahvalila se naša misionarka s. Ivka Piplović, potakнуvši nas da budemo misionari "na drugoj liniji", svatko u svom okruženju.

Zajedničko druženje svih sudionika nastavljeno je u župnoj dvorani uz prigodni domjenak.

Ne znam koliko smo pomogli djeci Konga, ali znam da su oni pomogli nama da se ogrijemo plamenom nesebične ljubavi na ognjištu zajedništva s Bogom i ljudima. Zahvalna sam za ovaj susret svjedočanstva solidarnosti i topline ljudskog srca. Neka Bog blagoslovi i nagradi svaki uložen trud u izgradnju Njegovog kraljevstva ljubavi i mira.

s. Marina Fuštar

ODGOJITELJ U VJERI - ODGOJITELJ U NADI I LJUBAVI

U organizaciji Ureda za vjeroučitelje u školi Zagrebačke nadbiskupije u zagrebačkoj je katedrali u subotu, 19. listopada 2013. godine održan susret vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola i odgojiteljica u vjeri u predškolskim ustanovama. Tom prigodom dvadeset vjeroučitelja i šest odgojiteljica primilo je trajne mandate, među kojima su bile i dvije odgojiteljice koje djeluju u našem dječjem vrtiću Jordanovac u Zagrebu, Martina Duh i Karolina Nezić.

Prije dodjele mandata upriličen je prigodni susret u dvorani "Vijenac" Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je održana svečana dodjela potvrđnica o završenom teološkom doškolovanju odgojiteljica u vjeri. Potvrđnice su podijelili pomoćni biskup mons. Ivan Šaško, dekan KBF-a prof. dr. sc. Tonči Matulić i prof. dr. sc. s. Valentina Mandarić.

Prof. Matulić je posvijestio kako odgojiteljice po svom zvanju imaju zadatku i obvezu iskazivati veliku darežljivost prema povjerenoj im djeci. Istaknuo je da je odgojitelj bogat znanjem, a ujedno je i siromašan jer posjeduje jednostavnost i bezazlenost.

Nakon svečane dodjele potvrđnica, lijepi broj vjeroučitelja kao i odgojiteljica koje djeluju u našem vrtiću Jordanovac, sudjelovalo je duhovnoj obnovi koju je predvodio prof. dr.

Tomislav Ivančić. Posebno su nas dotaknule riječi kako u sebi nosimo *nebo* i to *nebo* djeca očekuju od nas. Povjereni nam je ono najdragocjenije, a to je odgajati djecu za budućnost, za Krista. Naglasio je važnost pristupanja djeci s ljubavlju jer će djeca na svoj originalni način znati prepoznati našu ljubav i uzvratiti nam. I zato je primanje mandata novi početak osobnog rasta i spoznaje u vjeri i ljubavi.

Vrhunac subotnjeg susreta bila je svečana sv. misa koju je u prepunoj katedrali predvodio pomoćni zagrebački biskup mons. Ivan Šaško uz koncelebraciju nekoliko svećenika. Naša s. Željka Čeko uljepšala je susret sviranjem prigodnih pjesama.

Mons. Šaško je pozvao da dar vjere čuvamo, a time i dar nade, jer biti odgojitelj u vjeri znači biti odgojitelj u nadi i u ljubavi.

Prije popričesne molitve svi prisutni su na svečan način obnovili evanđeosko poslanje i ujedno posvijestili važnost djelovanja u Crkvi u današnjem vremenu.

Prigodna molitva neka nam bude poticaj za daljnji rad s onima koji su nam povjereni: "Gospodine, podari nam evanđeosku hrabrost, da, postojani u službi i vjerni nauku i poslanju Crkve, budemo zauzeti promicatelji kršćanskih vrjednota te u vršenju svoga poslanja budemo uvijek odgovorni za kršćansko lice ovoga društva i našeg hrvatskog naroda. Nek naša ljudska slabost ne bude zaprjeka twojoj milosti kojom nas uvijek iznova obnavljaš."

Gospodine, svojom ljubavlju prati, milošću obnavljaj i mudrošću unaprjeđuj naše poslanje i naše služenje. A svjetlo tvoga Duha nak nam uvijek bude zalog tvoje blizine i okrjepe, po Kristu Gospodinu našemu. Amen."

s. Sanja Stojić

I BOG MOLI

Dana 27. studenoga u sinagogi u Splitu, Židovski prolaz 1, paljenjem prve od osam svijeća obilježen je početak jednog od najvećih židovskih blagdana - Hanuke – blagdana svjetlosti i svijeća, čuda ulja i slobode.

Tom prigodom predstavljena je knjiga Jasminke Domaš *I Bog moli*. Knjigu je predstavila s. Rebeka Anić. O nastanku knjige, svom spisateljskom radu i proučavanju židovske predaje govorila je sama autorica.

Zbor lovretskih sestara obogatio je tu večer skladnim pjevanjem. Izvedene su tri skladbe: Š. Marović, *Čuda novog Izlaska* (Iz 41,17-20); H. Schütz, *Oči sviju* (iz Ps 145); te L.v.Beethoven, *Oda radosti*.

Bio je to prvi takve vrste židovsko-katolički susret u sinagogi u Splitu, naglasila je u svom kratkom zahvalnom obraćanju svima prisutnima predsjednica Židovske općine gospođa Ana Lebl.

s.M.P.

DUHOVNE OBNOVE

ŠTO GOD VAM REKNE, UČINITE!

U popodnevnim satima 16. i 23. studenoga u našem samostanu na Lovretu održane su duhovne obnove za odrasle na kojima je sudjelovalo po dvadesetak osoba. Razmišljalo se i molilo nad tekstom iz Ivanova evanđelja o čudu u Kani Galilejskoj. Na održavanje duhovnih obnova potiču me izjave samih sudionika, pozitivno iskustvo koje u njima pokreće suočavanje s Božjom riječju. Da bi se to ostvarilo potrebno je pronaći vrijeme, znati zastati, otvoriti se Božjem Duhu i osluškivati ga.

Iz mozaika dojmova sudionika izabirem neke *kamenčice* koji svjedoče o snazi Božje riječi u njihovom životu:

- Predivno provedeno popodne u kojem sam kroz biblijski tekst, naizgled mali, osjetila Božju prisutnost. Shvatila sam kako je svaka riječ i rečenica važna i kako nalazi put u moje srce.
- Meni je značajno da je Isus središte života i da je sve u mom životu. Također mi je važno i promišljanje koje mjesto u mom životu zauzima Marija.
- Bog mi preko ovih susreta prodire u dubinu srca i budi ljubav u njemu.
- Ovako nešto nisam doživjela nikada. Srce mi je puno Božje ljubavi.
- Vrlo jednostavno, spontano; opuštena atmosfera i prisutnost Duha Svetoga se jako osjetila.
- Dobila sam mir u svojoj duši. Naučila sam nešto novo o rečenici koju sam mnogo puta čula moleći krunicu, a sada sam je potpuno osvijestila.
- U današnjem vrtoglavom načinu života, gdje je svaki dan turbulentan, bilo je lijepo zastati, pomoliti se, pustiti Gospodina u svoj život - više no inače.
- Na ovaj susret sam došla umorna, opterećena životnim brigama i teškoćama. Nisam znala kako dalje. Nakon susreta ništa nije nestalo, ali je meni puno lakše, jer sam se duhovno ispunila.
- Dojmila me se iskrenost sudionica, posebno njihova životna iskustva i obraćenja.
- Ovaj dan ostaje kao poseban. Duboko sam osjetila Božju prisutnost u svome srcu. Radost u srcu, radost od susreta naših pogleda obasjanih srećom, ljubavlju i osmijehom koji ostaje za svu vječnost.

Hvala Bogu za sve ono što čini u nama po svojoj Riječi. Sudionici su izrazili želju da ovakvi susreti budu češći.

s. Karolina Bašić

SUSRET S MILOSRDNIM OCEM

Dana 16. studenog 2013. u našem samostanu u Arbanasima upriličena je duhovna obnova za trideset i šest sedmaša i osmaša koji su se odazvali iz župa i škola u kojima djeluju naše sestre: Pag, Zadar-Arbanasi i Zadar-Smiljevac.

Razigrano društvo s Paga koje je činilo i većinu, njih čak trideset i jedno, došlo je u pratnji s. Tamare Bota koja je zajedno sa s. Danijelom i animirala obnovu. Ovaj način susreta za većinu od njih nije novina. Subotnje jutro bilo je ispunjeno promišljanjem nad biblijskim tekstom, molitvom sa sestrama u samostanskoj kapeli, pjesmom i druženjem. Nakon objeda uputili smo se prema gradu.

U popodnevnom dijelu programa u zadarskom sjemeništu Zmajević mladi su imali priliku pristupiti sakramentu isповиједи, nakon čega je slijedilo euharistijsko slavlje koje je predvodio don Stanislav Wielinski, duhovnik u sjemeništu. Misno slavlje animirali su sjemeništarci skladnim pjevanjem. Sve prisutne ravnatelj sjemeništa don Čedomir Šupraha pozvao je u blagovaonicu na večeru. Na kraju susreta mladi su u osvrtu izrazili želju: "ovo bi trebali ponoviti". Nadam se da ćemo ostvariti njihovo očekivanje ponovnog susreta.

s. Danijela Kovačević

BOŽJA RIJEĆ I MOJA RIJEĆ

Srednjoškolci iz Gimnazije Dinka Šimunovića proveli su subotnji dan 30. studenoga u našem samostanu u Sinju u ugodnom duhovo-rekreativnom zajedništvu.

Povod okupljanja bila je duhovna obnova koju je predvodila s. Marta Škorić, a sudjelovalo je dvadeset učenika kojima sam ja razrednica. Uz to što sam poticala učenike da *dodu i vide*, i njihove sam roditelje u prigodnim razgovorima molila za suradnju. Uistinu im je bilo drago da se za njihovu djecu nešto organizira i to još u sestrinskom samostanu. Mladi su se rado odazvali premda većina nije znala što je duhovna obnova. Tako je jedan učenik u završnom plenumu iskreno priznao kako je mislio da će mu biti dosadno. Međutim, dogodilo se potpuno suprotno te bi ponovio susret.

U svom izlaganju *Božja riječi i moja riječ* s. Marta je mladima posvijestila načine međusobne komunikacije, verbalnu i neverbalnu, te istaknula važnu ulogu aktivnog slušanja čovjeka i osluškivanja Boga. Kako ne bi sve ostalo samo na teoriji upriličila je i vježbe komunikacije. Božji govor u povijesti čovječanstva predstavila je i približila na primjeru nekih proroka i događaju utjelovljenja prema poslanici Heb 1,1. Božja utjelovljena Riječi model je, ali i izazov našoj međusobnoj komunikaciji. U i po toj Riječi i mi smo pozvani graditi svoj život s Bogom. Nakon izlaganja podijeljeni u dvije skupine mladi su razmišljali nad biblijskim tekstom iz Lk 15,11–32 i određenom slikom. Stavljeni pred izazov aktualizacije, nisu se pokazali nedoraslima zadatku. Naprotiv. Pokazali su da, iako mladi, mogu donositi zrele zaključke. Još im samo ostaje da domišljeno ne ostave na teoriji, nego da spoznate vrednote ožive i u praksi.

Poslijepodnevno zajedništvo obilježila je uspjela rekreacija i meditacija. Kroz društvene igre u paru i u skupinama, došao je do izražaja zaigrani i mladenački duh. A neki su u tim spontanim situacijama, verbalnom i neverbalnom komunikacijom, pokazali da imaju smisla za vodstvo skupine, neki da znaju slušati, neki da mogu skladno slijediti korak drugoga, neki da im još treba vremena da se oslobole, neki da se bolje osjećaju kad nisu u središtu pozornosti.

U vođenoj meditaciji sudionici duhovne obnove mogli su budni sanjati *Jakovljev san* (Post 28,10-22). Pedeset minuta prošlo je kao u trenu. I nije im bilo previše. Da im se svidjela meditativna molitva može se iščitati iz želje za njezinim opetovanjem. Preciznije rečeno, zaželjeli su da se susret u cijelosti ponovi.

U komuniciranju dojmova svatko je izdvojio nešto što mu se posebno svidjelo. Sve su kockice iz mozaika dana, koji je samo za njih organiziran, spomenute. Spontanim pljeskom izrazili su svoju zahvalnost.

I uz visoke ocjene mlađih i Boga gladnih duša, nama je i nadalje domišljati što sadržajnije i konkretnije načine sudjelovanja u njihovom duhovnom rastu i sazrijevanju; kako ih i riječju i životom usmjeravati prema Bogu.

s. Natanaela Radinović

OTVORI SE I BUDI SVJETLO

samostan Školskih sestara franjevaka na Lovretu, dočekale su nas sestre. Dobrota, sreća, mir i ljubav ocrtavala se s njihovih lica. Srdačan doček i osjećaj topline doma ne zaboravlja se lako.

Sa s. Stelom uronile smo u tišinu, zajedništvo, igrokaz, pjesmu. Potaknula nas je na kreativno izražavanje kroz izradu plakata. Dok smo po skupinama predstavljali svoje rade bilo nam je jasno da smo uspjeli izreći tako malo od doživljenoga bogatstva. Nije jednostavno izreći dubinu osjećaja i misli. Iako smo zajedno provele cijelo subotnje popodne, nismo se umorile jedne od drugih. Vrijeme je proletjelo poput brzog vagona, u čijim kupeima stajmo mi, sa svojim željama i mislima. Poslije ugodnog druženja i rada bile smo počašćene večerom, koja je bila pun pogodak za naše nepce.

Predvečer podnosmo u crkvu na Večernju molitvu sa sestrama. Bijaše to najljepši trenutak, trenutak u kojem su se raspjevana srca i skladni glasovi uzdizali k Bogu.

U srcima će nam zauvijek ostati nova prijateljstva, susret sa sobom, prekrasne uspomene i pjesma. Ovo je samo mala kap u moru doživljenoga na duhovnoj obnovi. Voljela bih da nam sestre otvore vrata samostana češće, pa i na više dana.

s. Filipa Smoljo i Anela Mikulić

JEKA IZ AFRIKE

SLAVLJE FRANJEVAČKE OBITELJI U BUKAVUU

Franjevačka obitelj u Bukavuu okupila se 3. listopada 2013. godine u našoj zajednici u Ngubi na zajedničko slavlje svoga nebeskog zaštitnika - serafskog oca Franje: braća fratri iz prigradske župe Nyantende, članovi bratstva svjetovnog franjevačkog reda iz Nyantende i Bukavu, sestre zajednice franjevki Naše Gospe te sestre i kandidatkinje naših triju zajednica - iz Nyantende, Bukavuu-Muhungu i Bukavuu-Nguba.

Bratsko-sestrinsko druženje započelo je predavanjem fra Pierre Matabro, OFM. Fra Pierre nam je predstavio bratstvo kao bitno franjevački oblik života, ali i bratstvo koje je utemeljeno u Božjem naumu stvaranja. Naime, čovjek stvoren na sliku Božju osoba je koja je u odnosu, te je život u bratstvu u Božjem naumu i nalazimo ga već u prvim recima Biblije. Nažalost, čovjek iz svojih osobnih pobuda prekida to bratstvo. Dovoljno je prisjetiti se Kaina i Abela te Josipa i njegove braće. Kako bismo pravo čuvali svoje bratstvo, fra Pierre nam je preporučio "tajnu" monaha iz pustinje: na prsima nositi vreću sa svojim manama i vrlinama drugih kako bi nam stalno bili pred očima, a na leđima vreću sa svojim vrlinama i manama drugih. Nikako ne činiti obratno, jer u tom slučaju više ne bismo bili graditelji već rušitelji bratstva.

Poslije nadahnutog i poticajnog predavanja slavili smo Obred preminuća sv. Franje u našoj samostanskoj kapeli sv. Klare. Još jednom smo posvjestili trenutak Franjina susreta sa *sestricom smrti* koju je on dočekao s punim predanjem i ljubavlju.

Naše franjevačko zajedništvo nastavili smo u ugodnom druženju uz zakusku, sa sviješću *kako je lijepo kao braća zajedno živjeti*. Da, sv. Franjo nas stalno iznova okuplja, i potiče *počnimo braćo propovijedati evanđelje, jer dosada smo malo ili skoro ništa učinili*. Propovijedati nam je Evanđelje riječju i životom, a vjerujem da je i ovo "biti jedno u franjevačkoj obitelji" jedan način propovijedanja evanđelja, Onoga koji je postao Čovjekom za svakoga čovjeka.

s. Samuela Šimunović

USTOLIČENJE NOVOG BISKUPA

Biskupija Uvira, nama susjedna biskupija i dio naše nadbiskupije, tijekom posljednjih godina rata puno je prepatila. Naime, biskupija se nalazi na tromeđi, na granicama: Burundi, Ruanda i Kongo. Ratni sukobi je nisu poštijeli, ali isto tako mentalitet suparništva i neprihvaćanja različitosti je ušao u sve stanovnike, pa i u Crkvu u svim njezinim porama. Tijekom ratova biskup je umirovljen i povučen u Rim, a njegov nasljednik je u kratkom vremenu imenovan nadbiskupom u drugom dijelu Konga. Biskupija je ostala bez svoga pastira. To se bitno osjetilo na življenju vjere puka te svećenika, redovnika i redovnica. Konačno, nakon petogodišnjeg čekanja, 15. listopada ove godine, biskupija je dobila svog pastira u osobi mons. Sébastien Joseph Muyengo Mulombe, dosadašnjeg pomoćnog biskupa u Kinshasi. Svečano ustoličenje novog biskupa bilo je na svetkovinu Bezgrešnog Začeća BDM, 8. prosinca u Uviri. Ovom velikom događaju za našu mjesnu Crkvu, nazočilo je i naših pet sestara.

Kako bismo mogli sudjelovati ovom nezaboravnom danu, župe u Bukavuu su organizirale zajednički prijevoz već dan ranije, a noćenje je bilo po raznim samostanima i crkvenim ustanovama. Sam ulaz u grad Uviru je bio poseban. Mnoštvo kršćana, katolika i protestanta, anglikanaca ali i muslimana, dočekalo je mons. Sébastiena Josepha Muyengo. Po svim trgovinama uz cestu mogle su se čuti vjerske pjesme. Za ovu prigodu došao je i apostolski nunciji iz Kinshase. Poseban doživljaj u subotu bio je moliti Večernju zajedno s (nad)biskupima, apostolskim nuncijem, svećenicima, redovnicima i redovnicama u biskupiji u Uviri.

Za svečanu misu ustoličenja, u nedjelju, slilo se bezbrojno mnoštvo da podijeli svoju radost zbog tog događaja. Došli su iz Bukavuu, Kinshase, Gome, Kalemi, ali isto tako i iz susjednih zemalja Burundi i Ruande te grupa iseljenika iz Belgije. Svečano euharistijsko slavlje s obredom ustoličenja biskupa započelo je u 9.30 sati. Obred je predvodio apostolski nunciji uz nadbiskupa iz Bukavuu mons. Françoisa Xaviera Maroya. Poslije bratskog zagrljaja svih prisutnih nadbiskupa i biskupa, svi svećenici, a isto tako i poglavarice redovničkih zajednica koje su u toj biskupiji, poklonili su se pred novim biskupom u znak poslušnosti svome pastiru. Svečanost je završila u 16.30 sati. Poslije toga slijedilo je slavlje u dvorištu ekonomata biskupije.

Značajna je i promjena biskupova njegova. Uz svoje krsno ime Sébastien, dodao je Joseph: želi naime da poput Josipa egipatskog ujedini svoju braću. A za svoje geslo uzeo je *Sursum corda* (gore srca) – riječi koje svećenik svaki dan izgovara u euharistijskom slavlju. Ganutljivo je bilo njegovo obraćanje vjernicima obznanjujući im moto za zajednički život:

imani – amani (vjera – mir)
amani – furaha (mir – radost)
furaha – undugu (radost – zajedništvo)
undugu – mapendo (zajedništvo – ljubav)

U prvom obraćanju vjernicima biskup Sébastien Joseph se zahvalio svima koji su na bilo koji način doprinijeli da taj dan bude na radost svih. Potaknuo je predstavnike državne vlasti na iskreno zauzimanje za mir. Ovaj događaj nam je još jednom posvijestio veličinu jedinstva Katoličke Crkve. Slava i hvala Bogu za taj dar ovoj napačenoj biskupiji.

s. Espérence Casinga i s. Brigitte Nsimire Machumu

BOŽIĆNE ČESTITKE

Dragim sestrama i svim čitateljima
Odjeka od srca želimo obilje radosti i
mira.

Sretan Božić i blagoslovljena nova
2014. godina!

Vaše sestre iz Omiša

Noć je obasjana...

U tihoj svetoj noći Božjoj
rodio se Bog iz ljubavi prema nama,
da bi nas otkupio.
Nebom se i zemljom ori:
Slava na visinama Bogu,
a na zemlji mir ljudima miljenicima
njegovim!

Svim sestrama, dobročiniteljima i
čitateljima naših *Odjeka* sretan i
blagoslovjen Božić i novu 2014.
godinu žele i čestitaju

sestre lovretske zajednice, Split

Isus Novorođeni Kralj, koji je došao
čovjeka otkupiti i spasiti, ispunio nas u
svim danima našega života: radošću,
mirom, čvrstom vjerom i
nepokolebljivom nadom u vječni život!

Neka vas prate svi Božji blagoslovi u
Novoj godini! Sretan i blagoslovjen
Božić svim sestrama žele

sestre iz Knina

Radost Božića neka nas ispuni mirom i
ljubavlju kako bismo i same mogle
dijeliti mir i ljubav oko sebe.

Sretan Božić kao i božićni blagdani, a
Nova godina bila nam svakog dana
ispunjena Božjim blagoslovom.

Uz srdačan pozdrav žele vam svima

vaše sestre iz Trpnja

*Svaki je čovjek pozvan da, poput
Marije, postojano rađa Isusa ovome
svijetu. (S. Lice)*

Potaknuti radošću iščekivanog Djeteta,
nastojmo biti među onima koje će
zateći ovo čudo rađanja!

Blagoslovjen Božić i mirom ispunjenu
Novu godinu

žele vam sestre iz Frankurta

*I pohite te pronađu Mariju i Josipa i
novorođenče. (Lk 2,16)*

Pronađimo mesta u svom srcu za našeg
Spasitelja, poklonimo mu se i podarimo
mu cijelo svoje biće, a On neka nas
ispuni svojom vječnom ljubavlju.

Svim sestrama i čitateljima *Odjeka*
želimo sretan Božić i novu 2014.
godinu.

Sestre sa Ksavera, Zagreb

Dok su noću pastiri bili uz svoja stada,
*andeo im Gospodnji pristupi i slava ih
Gospodnja obasja! ... Evo, javljam vam
blagovijest, veliku radost za sav narod!
Danas vam se ... rodio Spasitelj – Krist,
Gospodin. (Lk 2,9-11)*

U toj i takvoj radosti svim našim
sestrama, prijateljima i dobročiniteljima
želimo sretan Božić i blagoslovljenu
novu 2014. godinu!

Sestre iz Sigurate, Dubrovnik

*A kada dođe punina vremena, odasla
Bog Sina svoga: od žene bi rođen,
Zakonu podložan da podložnike Zakona
otkupi, te primimo posinstvo. (Gal 4, 4-5)*

Drage sestre, budimo i mi s Marijom,
dionici povijesti spasenja u svojim
zajednicama i na radnim mjestima.

Sretan vam Božić i blagoslovljena nova
2014. godina!

Sestre s Jordanovca, Zagreb

“Zvijezdu mudraca s istoka ne možeš
vidjeti teleskopom moraš gledati unutar
sebe. Zvijezda je u svakom čovjeku. I
ako je slijediš doći ćeš upravo onamo
kamo su došli mudraci s istoka.”

U nadi i vjeri da će nas zvijezda dovesti
do Isusa Krista neka su Vam, drage
sestre, sretni i blagoslovjeni božićni
dani i božićne radosti, a nova godina
2014. ispunjena svakim dobrom.

Žele vam uz pozdrav

vaše sestre iz Glonna

Rođenje djeteta u Betlehemskoj špilji
pokazuje kako nam je Bog došao
ususret.

Dopustimo i mi Isusu da praznine
našega života ispuni pravim smislom,
da hladnoću našega srca ugrije
toplinom svoje ljubavi, a našu
osamljenost obogati svojom
prisutnošću.

Svima sretan Božić žele

sestre iz Kaštel Lukšića

*I porodi sina svoga, ... povi ga i položi
u jasle jer za njih nije bilo mjesta u
svratištu. (Lk 2,7)*

Drage sestre i prijatelji naše sestrinske
zajednice od srca vam čestitamo
otajstvo Kristova utjelovljenja uz želju
da, razmatrajući Njegovo rođenje u
skromnosti i neprihvaćenosti, rastemo u
jednostavnosti i u sebi neumorno
stvaramo *mjesto* njegovoj prisutnosti.

Vaše sestre iz Sinja

U dubini svoga bića želimo Te sresti jer
nam treba Tvoje svjetlo, Tvoja snaga.
Dobro nam došao Isuse! Ti, Riječi, koja
tijelom postade i nastani se među nama!
Čestit i blagoslovjen Božić žele vam

sestre iz Imotskog

*O mi svi Božji krštenici, mladome
Kralju dare nosimo.*

Drage sestre!

Neka naš život bude život sv. Evandželja
kao što je to bio život sv. Franje.

Svojim životom ispovijedajmo
Novorođenoga Kralja – mislima,
rijećima i djelima.

Svima sretan Božić i Nova 2014.! Žele
vam

sestre iz Glagoljaške 1, Split

*Radujte se narodi, kad čujete glas,
da se Isus porodi u blaženi čas.*

Neka nas ispunи radosni duh Djetešća
kako bismo mogli poput Njega radost
širiti i ljubav dijeliti.

Sretan Božić i blagoslovljenu novu
2014. godinu žele

postulantkinja Marija i s. Karolina

*Noeli engunga yamalaka ya Noeli huu
Noeli yendi oyo, ye Yezu wirhu
abusirhw'omu cinanga
abisirhw'Emanueli huu.*

(Božićna pjesma, na mashi jeziku)

*Božićna zvona zvone, naš Isus je rođen,
Emanuel u štali.*

Ljubav Boga – Djeteta rođenog u štali
neka nam ispunи srca i kao zvuk
božićnih zvona neka odjekuje u svim
našim susretima.

Lusiku lukulu lwinja lwa Noeli! (mashi)

Sikuku njema ya Noeli! (kiswaili)

Čestit i blagoslovljjen Božić svima!

Vaše sestre i kandidatkinje
iz DR Konga

Svim na zemlji mir, veselje!

Neka njegovo rođenje ispunи naša srca
svojom radošću.

Svim sestrama sretan Božić i
blagoslovljenu Novu godinu žele

sestre s Dobroga, Split

NAŠI POKOJNICI

SESTRE NAŠE DRUŽBE

S. M. Gema Scheriau, živjela 93 godine, u Družbi 62 godine
preminula 4. listopada 2013. u Trstu

S. M. Kristina Svalina, živjela 78 godina, u Družbi 54 godine
preminula 10. listopada 2013. u Jajcu

S. M. Benedict Cimperman, živjela 91 godinu, u Družbi 73 godine
preminula 15. studenoga 2013. u Lemontu

S. M. Tarcisia Franco, živjela 85 godina, u Družbi 61 godinu
preminula 1. prosinca 2013. u San Lorenzu

RODBINA SESTARA

Ana Todorić, majka s. Klaudije, preminula 9. listopada 2013.

† ANA TODORIĆ

Sprovodna homilija župnika fra Frane Lace

Osnovni podaci o našoj pokojnici upisani su u knjizi "Stanje duša" naše župe, u drugom svesku, na stranici 220. Rođena 27. kolovoza 1923. godine. Roditelji: Mate Todorić i Mara rođ. Šarić. Krštena 29. kolovoza 1923. godine. Vjenčana u Runoviću 21. veljače 1942. god. s Ivanom Todorić, koji je umro 24. lipnja 2001. godine. Okrijepljena svetim sakramentima, preselila se u vječnu Domovinu, jučer (srijeda, 9. listopada) u ranim jutarnjim satima.

Ljudski život stoji pod velikim upitnikom: odakle i kamo? I na pitanje, i na odgovor, mnogo utječe smrt. Život nije ništa drugo nego putovanje u smrt. Čovjeku je određeno da jednom mora umrijeti, čitamo u Svetom pismu. Čovjek se boji smrti, jer je živio zainteresiran da postoji i živi. Da bi se nešto vidjelo kako treba, potrebno se popeti na vrhunac, tj. na smrt. Što dulje poznaješ život, tim manje vjeruješ da se on može uništiti smrću. Mudrost je u prolaznom naći neprolazno, u žalosti radost, u gubitku dobitak, u smrti život. A je li to moguće?

Kršćanstvo govori o smrti smrti. Drugi govore samo o smrti. Stoga je njihov govor o smrti, u najmanju ruku, polovičan.

Krist je, svojom smrću, osvijetlio mrak kojim je obavijena smrt. Svi drugi, filozofi i učenjaci, preskaču problem smrti. Samo ju Krist nadvladava. Samo jednoga – Krista – smrt je slušala, a ostale je samo čula. Samo ju je On prisilio da odstupi. "Onaj koga je smrt ubila, ubio je smrt", reći će veliki sv. Augustin.

Smrt jest stvarnost, ali ne konačna. Naša konačna stvarnost je Bog. Zato smrt nije uništenje. Bog ljubavi ima posljednju riječ u stvaranju i održavanju čovjeka. Stoga smrt ne može biti kraj. Tko vjeruje u Boga Stvoritelja, zaista vjeruje u uskrsnuće mrtvih. Bog je Stvoritelj, a

ne uništitelj. Njegova se stvaralačka moć i volja obistinjuju u smrti. Ona je novi početak, a ne neki svršetak.

Kad čovjek umre ne sreta prazno ništa, nego ocean ljubavi. Sa smrću prestaje vrijeme i prostor, a ne život. Smrt je naš zadnji zadatak. Važno je da smo spremni dobro ga i lijepo obaviti.

Postoji uzrečica "Bolje je sići s druma nego s uma!" Naša pokojna Ana je, Bogu hvala, do zadnjeg časa svoga života bila svega svjesna. Nije se bojala smrti jer je svom dušom ljubila svoga Boga. Ona je znala da ide u Život. Cijeli se život pripremala za svoje posljednje putovanje. Put kojim je išla bio je trnovit, pun patnji i briga. Bio je to, u isto vrijeme, put praćen molitvom, slavljenjem svete mise, povezanošću s Crkvom, spremnošću pomoći znanima i neznanima.

Uvijek otvorena životu, sa svojim pokojnim mužem, darovala je hrvatskom narodu i Crkvi Božjoj sedmero djece, od kojih je danas petero živih. Iako su svi vjerni Bogu i Crkvi u svom životu, jedno od njih se odazvalo Božjem pozivu u redovnički život – sestra Klaudija. Iza naše pokojnice je ostalo 16 unučadi i, do sada, 14 praunučadi. Ana je molila i radila. Svoju djecu je kršćanski odgajala, najviše svojim primjerom. Njezine molitve i blagoslovi su ih stalno pratili. Kako je samo sretna bila, nedavno, slaveći svoj 90. rođendan, sa svojim najdražima.

Više puta bih se svratio u njezinu kuću i upitao je "Možeš li hodati?". "Teško!" odgovorila bi. "Dade li ti se jesti?", "Ma ni to mi se ne da." A na pitanje "Dade li ti se Boga moliti?", odgovor je bio "Eto, Bogu hvala, to mi se uvijek dade! Hvala mu i slava! Imam jedanaest krunica i svaki dan se molim svojoj Gospo." Iznad njezina kreveta visjela je lijepa slika Bezgrešnog srca Marijina. Djetinje je bila pobožna Majci Božjoj.

U ponedjeljak, na blagdan Gospe od krunice, se isповjedila, primila bolesničko pomazanje i sv. pričest, potpuno predana u Božju volju. S krunicom u ruci je pošla svome Bogu i svojoj Majci, i to baš u mjesecu posvećenu Mariji.

Ane, hvala ti što si nam svojim životom davala odgovor na pitanje odakle dolazimo i kamo idemo. Sada uživaj svoj vječni mir u zboru svetih i odabranih. Pokoj vječni daruj joj, Gospodine! I svjetlost vječna svjetlila njoj! Amen.

Zahvaljujem našem župniku fra Frani na riječima vjere i utjehe, u trenutku rastanka sa mojom dragom i dobrom majkom. Svojim svećeničkim služenjem, marnim posjetima starijim i nemoćnim župljanima, održavao je u mojoj majci visoko poštovanje i ljubav prema svećeničkoj službi i svim svećenicima. Sigurna sam da se radovala na nebu vidjevši mnoge svećenike na svom sprovodu. Svima im hvala!

Sve redovnice, a posebno sestruru Jasnu, je poštivala i voljela kao mene. Radovala se susretima sa sestrama naše zajednice i neobično ih pamtila. I ovaj zadnji susret, na njezinu sprovodu ju je zasigurno obradovao na jedan potpuno novi način.

Hvala svim sestrama koje su, dolaskom na sprovod ili na bilo koji drugi način, izrazile sućut meni i mojoj obitelji!

s. Klaudija Todorović

KONGREGACIJSKI LIST

Godina XVII. studeni 2013. Br. 3 (46)

IZ GENERALNE KUĆE

U ljetnim mjesecima posvetile smo se pripremi VIII. susreta odgojiteljica naše Družbe. Glavni zadaća susreta bila je obnova Odgojnoga plana Družbe. Susret na temu *Hodimo u svjetlu vjere* održan je u Asizu – Svetoj Mariji Anđeoskoj od 26. kolovoza do 5. rujna ove godine.

Zahvalne smo Bogu, sudionicama za plodnu suradnju i svim sestrama koje su nas pratile molitvom. Iz susreta su proizišli mnogi poticaji za svakodnevni osobni i zajednički život te odgoj, što smo priopćile svim sestrama u *Poticajima*.

Članice Komisije zadužene za obnovu Odgojnog plana, s. Ljubica Stjepanović, s. Petra Bagarić, s. Metka Vrabić i s. Samuela Klaić, pripremit će konačni tekst. Sabirući priloge odgojiteljica, predavača i iskustvo sa susreta u Asizu, Komisija je nastavila rad i već je bio susret u Generalnoj kući od 7. do 13. listopada, a od 18. do 22. studenoga u Tučepima u Hrvatskoj.

Drago nam je da su s nama u Generalnoj kući nekoliko dana provele naše sestre misionarke iz DR Konga te sestre iz Argentine, Paragvaja i SAD-a koje su došle na susret odgojiteljica.

Vrlo nas je razveselio i posjet naših mladih odgajanica i njihovih odgojiteljica iz nekoliko naših provincija. One su u Rimu bile od 4. do 7. srpnja 2013. na hodočašću mladih koji su na putu zvanja.

S. Klara, vrhovna predstojnica, predsjedala je izbornom i radnom kapitulu Provincije svetog Josipa u Argentini-Urugvaju. Kapitol je održan u San Lorenzu od 25. do 29. rujna o. g. Na kapitolu je kao kapitularka sudjelovala i s. Gregoria Sušnik.

Nakon povratka iz Argentine s nama je od 29. listopada do 12. studenoga bila s. Mihaela Berčon. Zahvalne smo što je vjerno i velikodušno prihvatile zadaću koju joj je povjerila Vrhovna uprava u Provinciji svetog Josipa gdje je bila od 5. rujna 2012. do 29. listopada 2013. Nakon nekoliko dana provedenih u Rimu, vratila se u svoju Mariborsku provinciju.

Dana 10. studenog o. g. u našoj zajednici u Generalnoj kući obavljena je primopredaja službe kućne predstojnice. Zahvalile smo s. Gregoriji Sušnik za njezinu velikodušnu službu proteklih šest godina. Ulogu nove kućne predstojnice preuzeila je s. Ana Antolović.

S. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica, od 13. studenoga 2013. nalazi se u kanonskoj vizitaciji sestara u Lemontskoj provinciji. Tom će prilikom posjetiti i sestre Mostarske provincije koje djeluju u SAD-u.

Slaveći završetak Godine vjere na svetkovinu Krista Kralja, Kralja svega stvorenja, ujedinile smo se u molitvi sa svima vama u želji da naša Družba može svjedočiti prisutnost Božjega kraljevstva u današnjem svijetu.

s. M. Angela Zanjković

IZ MARIBORSKE PROVINCIJE

Najvažniji događaj u našoj Provinciji ove godine bio je redovni radni i izborni provincijski kapitul koji je održan u Repnjama od 19. do 25. lipnja. Okupio je 20 sestara kapitularki. Bile smo jako sretne što je cijelo vrijeme s nama bila vrhovna predstojnica, s. Klara Šimunović. Tema kapitula bila je *Osobna vjera kao temelj autentičnog redovničkog života*. Razmišljanje o toj temi pripremila je s. Terezija Tomazin.

Nakon izvješća provincijalne predstojnice, ekonome i odgovornih sestara za formaciju i pastoral zvanja slijedile su diskusije. Raspravljalo se i o nekim aktualnim temama. Na kraju su donesene smjernice, zaključci i preporuke Kapitula za novu Provincijalnu upravu.

Prije početka izbornog kapitula, u subotu 21. lipnja, imale smo dan duhovne obnove koju je predvodio fra Miran Špelič, OFM.

U nedjelju navečer, 23. lipnja, započele smo s duhovnim prosuđivanjem slijedeći shemu: *Postupak prosuđivanja u vidu izbora redovničke uprave*. To smo nastavile i sljedeći dan. U utorak, 25. lipnja, nakon svete mise u čast Duhu Svetom, započele smo s izborom nove provincijalne uprave. Za provincijalnu predstojnicu izabrana je s. Terezija Tomazin, a njezine savjetnice su: s. Mira Rožanc, s. Metka Vrabič, s. Nikolina Rop i s. Vida Tomažić.

I ovim se putem zahvaljujemo svim sestrama Družbe za molitve kojima su pratile naš Kapitul, kao i za pozdrave i čestitke koje su nam uputile. Neka ih Bog nagradi svojim blagoslovom.

Tijekom *Godine vjere* Sveti je Otac pozivao na hodočašće na grob sv. Petra u Rimu. Iz naše Provincije na hodočašću mlađih koji su na putu zvanja, održanom od 4. do 7. srpnja 2013., sudjelovale su tri kandidatkinje, tri novakinje i tri juniorke sa svojim odgojiteljicama. Za njih je to bilo izvanredno iskustvo: susresti se, pjevati i moliti s toliko mlađih ljudi iz cijelog svijeta koji hode za Gospodinom. Na susretu s papom u auli Pavla VI. i u Bazilici sv. Petra, papa Franjo potaknuo ih je sasvim jasnim, jednostavnim i postojanim riječima. Posjetile su sve naše zajednice u Rimu, a posebno su zahvalne sestrama zajednice u Piazza Caprera koje su ih primile u svoju kuću.

Na blagdan svete Klare, 11. kolovoza slavile smo u Repnjama jubileje redovničkog života, zahvaljujući Bogu za dar zvanja i zajedništva s našim sestrama. Euharistijsko slavlje predvodio je mons. Metod Pirih, umirovljeni biskup iz Kopra. Za vrijeme mise pjevao je zbor naših sestara. Naše jubilantkinje su: s. Neža Mohar i s. Pavla Bajec 70 godina, s. Rozarija Pečjak 60, s. Imelda Krišto 50, s. Vida Tomažić i s. Martina Arhar 25 godina redovničkog života. Sjetile smo se i naše zlatne jubilantkinje s. Mihaele Berčon, koja nije mogla biti nazočna zbog službe u Argentinsko-Urugvajskoj provinciji.

U nedjelju, 6. listopada, primljena je u postulaturu naša kandidatkinja Andreja Zorko i preselila se u kuću odgoja u Mariboru. Neka joj Gospodin podari mir i ustrajnost!

Tema mjesecnih duhovnih obnova za godinu 2013./14. jest *Posvećenje Bogu zavjetima po primjeru svetog Franje*. I za odgojne susrete u zajednicama uzet ćemo iste teme.

Na susretima *Duh Asiza* koji su održani na više mjesta u Sloveniji i na susretu *Dana franjevačke duhovnosti*, koji je održan 26. listopada u Marijanskom svetištu u Brezju, sudjelovale su i naše sestre s ostalim članovima Franjevačke obitelji. Ovom prigodom naše su mlade odgajanice, zajedno s drugim mlađima, izvele kazališnu predstavu *Svjetlo života*.

Gospodin je 22. kolovoza pozvao k sebi u vječnost našu s. Zmagoslavu Radej koja bi

koncem rujna o. g. napunila 100 godina života. Bila je jako stručna u izradi liturgijskog ruha i vodila je vezionicu u Radovljici punih 50 godina. Neka je Gospodin nagradi za sve dobro.

U utorak, 12. studenog, s radošću smo dočekale s. Miahelu Berčon, koja se nakon godine dana provedene u Provinciji svetog Josipa Argentina-Uruguay, vratila u Domovinu.

Svim sestrama želimo duhovno bogatu svetkovinu Krista Kralja i blagoslovljeno vrijeme Došašća.

s. *M. Mira Rožanc*

IZ SPLITSKE PROVINCIIJE

Slaviti Riječ tema je naših redovitih zajedničkih susreta u vidu trajnoga odgoja prema Provincijskom planu za 2013./2014. godinu. Posebnu pozornost želimo posvetiti liturgijskim slavlјima, slavljenju euharistije i liturgije časova, svjesne da liturgijom posvećujemo dan i cjelokupno naše djelovanje.

Također u vidu trajnoga odgoja, a prema odluci Provincijalnoga kapitula 2011. godine, i ove godine tijekom mjeseca listopada i studenoga održani su seminari za sve sestre. Tema *Kreativno prilagođavanje i moć svjesnosti* obrađena je kroz predavanja i radionice, a sestrama je dana mogućnost i za individualni rad s voditeljima seminarâ.

Godišnji sastanak kućnih predstojnica s provincijalnom predstojnicom održan je 24. listopada u provincijalnom središtu u Splitu, na temu *Uloga kućne predstojnice u izgradnji zajedništva*. Kroz izlaganje na temelju biblijskih tekstova te tekstova konstitucije Perfecte caritatis II. vatikanskoga sabora sestre su promišljale o svojoj ulozi, poteškoćama, zahtjevima koje ta služba sa sobom nosi, ali i milostima koje po toj službi Gospodin svakoj udjeljuje za osobnu izgradnju i izgradnju zajednice. Svaka sudionica dobila je encikliku pape Franje *Lumen fidei*, sa željom da u *svjetlu vjere* raste u spoznaji i prianjanju uz osobu Isusa Krista, a svoju zajednicu i svaku sestraru gleda očima Božje ljubavi. Sa stvarnošću života naših zajednica suočavalo se pod vidom zajedničkog molitvenog života, života po zavjetima i apostolata pojedinih zajednica.

Posljednjih mjeseci intenzivnije smo usmjerene na zajednicu naših sestara u DR Kongu, kroz susrete sa sestrama misionarkama (pet ih se izmjenilo na redovitom odmoru u domovini) te kroz slavlja polaganja redovničkih zavjeta sestara Kongoanka. S. Anne-Marie Mukundwa i s. Marie-Louise Masika Kavuke položile su prve zavjete 25. kolovoza, a s. Emilienne Nankafu Burhagereza doživotne zavjete na blagdan Rana sv. Franje, 17. rujna u Bukavuu. Vjerujemo da po novim sestrama u DR Kongu Gospodin blagoslovilja našu Provinciju i cijelu Družbu. Tako neka bude!

s. *Marija Petra Vučemilo*

IZ TRŠĆANSKE PROVINCije

Javljamo vam se sa svom snagom srca i duše, svaka sa svoga područja apostolata. Naše bolesne sestre velikodušno nas podržavaju molitvom i prinosom svojih patnji. Shvaćamo da bez njihove pomoći naš rad ne bi bio tako pun blagoslova. U obje ustanove – u Trstu i u Goriziji – učionice su pune, oko 40 polaznika je u svakoj ustanovi, tako da se svaki dan u kućnom dvorištu čuju igra i dječji poklici. Također i na odjelima za starije gospode usmjerujemo svu našu brigu prema bolesnima. Zajedno s djecom i starijima koji su nam povjereni proširuje nam se vidik poznanstva i tako nam daje priliku donositi Radosnu vijest i njihovo brojnoj rodbini i prijateljima.

Naša pozornost usmjerena je na bolesne i slabije sestre. U Goriziji je s. Aleandra u krevetu dugi niz godina, u Trstu je s. Kristini potrebna stalna pomoć. Boraveći u neposrednoj blizini naših sestara koje trpe, naša povezanost u ljubavi postaje sve jača i mi se pročišćujemo iznutra i živimo svjesnije svoje poslanje posvećenih osoba.

Tijekom ljetnih praznika i mi smo imale odmor i tako obnovile fizičku i duhovnu snagu. U Camporossu i ove godine organizirale smo dva turnusa duhovnih susreta: jedan za skupinu Shalom, sastavljenu od mladih obitelji s djecom a drugi za grupu dječaka i djevojčica "Luč". I ove godine nam je pružila pomoć s. Mirjam Černigoj iz Mariborske provincije. Tema je ovogodišnjeg susreta bila *Abraham i njegov put u vjeri*.

Dana 14. rujna svečano smo proslavile 50. i 60. obljetnicu redovništva s. Efrem Ozbič i s. Majde Hribernig. Slavlje je bilo odgođeno za nekoliko tjedana zbog bolesti s. Efrem. Napokon smo bile u mogućnosti okupiti se oko slavljenica na svečanosti u provincijalnoj kući. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup Uran u miru zajedno s p. Ropertom i našim kapelanom don Milanom.

Od kraja rujna do sredine listopada 2013., provincijalna predstojnica s. Doroteja Rupnik bila je u posjetu našim sestrama u Egiptu. Sestre su dobro, ali se posvuda može primijetiti vojna atmosfera. Apostolske aktivnosti sestara provode se prilično normalnim ritmom. Kako u Kairu tako i u Aleksandriji sestre su od vlasti zatražile noćni nadzor – policijsku prisutnost. Tijekom rata život je postao dvostruko skuplji. U ratnom razdoblju (srpanj i kolovoz), sestre nisu morale napustiti samostan. I sada je na snazi policijski sat poslije 17 sati. Život je razdvojen. Događaju se nasilja nad ženama i djevojkama, otmice i slično. Vide se vladine izgorjele zgrade. Poznati Tahrir trg je okružen visokim zidom i policija ga čuva. Neredi započinju u večernjim satima, osobito petkom. Ceste su u lošem stanju, promet je neredovit. Između Kaira i Aleksandrije najsigurnije se prometuje osobnim automobilom ili avionom.

Od lipnja su u naše dvije zajednice ostale samo sestre Egipćanke. S. Martina Arhar iz Mariborske provincije je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga morala natrag u svoju Provinciju. Zahvalne smo joj za toliku predanost i marljivost s kojom se žrtvovala za slavu Božju i dobro Družbe u ovim dvjema zajednicama. Brigu oko bolesnika u Aleksandriji nastavlja voditi s. Margareta.

Juniorka s. Ahlam Helmi priprema se za doživotne zavjete. S. Justina Gad pomaže u Domu za studentice u Kairu i pohađa tečaj iz kateheze. S. Faustina Nahaad radi u staračkom domu u Goriziji i istovremeno pohađa tečaj iz kateheze u Sloveniji (Vipava). Bilo joj je draga da je mogla sudjelovati na međuprovincijskom susretu juniorki u Bijelom Polju.

Preporučamo u vaše molitve cijeli narod i naše sestre u Egiptu.

Na svetkovinu sv. Franje, 4. listopada preselila se u nebo naša s. Gema Scheriau.

U ovoj godini smo na poseban način vezane za sveopću i mjesnu Crkvu. Gotovo svaki dan slušamo riječi Svetog Oca preko televizije, radija ili interneta, pokušavajući provesti u djelo njegove preporuke. On nam govori na konkretan način, jednostavno i realno, pozivajući nas da imamo srce puno suosjećanja prema bližnjima, pogotovo siromašnima.

Također i naši biskupi, nadbiskup iz Gorizie mons. Charlo Roberto Redealli i tršćanski nadbiskup mons. Giampaolo Crepaldi, obraćaju se redovnicama s jasnim i odlučnim riječima. Prisutne smo na raznim biskupijskim susretima. U Trstu se sada provodi druga godina biskupijske sinode. S nadbiskupom iz Gorizije pozvane smo razmišljati nad pastoralnim pismom "Tko je Crkva". Zajedno s biskupom iz Trsta, i ove godine, završili smo mjesec listopad moleći krunicu na talijanskem i slovenskom jeziku u marijanskom svetištu Monte Grisa. Svi slovenski vjernici, zajedno sa slovenskim svećenicima, mogli su sudjelovati na misi zahvalnici u katedrali San Giusto.

s. M. Gabrijela Koncilja

IZ LEMONTSKE PROVINCije

Ljeto donosi promjenu svakodnevnog života, osobito za one sestre koje djeluju u školi. Nekoliko sestara i djevojaka iz naše srednje škole *Mount Assisi Academy* bilo je uključeno u program socijalne pravde tijekom ljetnih mjeseci. S. Mary Terese Giblin, odgovorna za pastoral zvanja, organizirala je iskustvo misija za učenice srednjih škola od 25. do 27. lipnja. Tijekom tog iskustva ponudile su pomoć u mjesnom franjevačkom centru za siromašne "The Port", pripremale su hranu za gladnu djecu u sklopu programa "Nahranite moju gladnu djecu", zatim su je dijelile u siromašnom ruralnom području u Hopkins Park, Illinois (5. po redu siromašna regija u državi Illinois) i pakirale su odjeću za djecu u Misiji "Jutarnja Danica" u gradu Joliet. Sve ove aktivnosti dale su sestrama i učenicama priliku zapaziti živote Božjih siromaha i potaknuti duh zahvalnosti za sve dobro koje nam Bog daje svakodnevno.

Četiri uzastopna utorka navečer u srpnju i kolovozu nadbiskupijski program *Theology on Tap / Teologija na kapljice* za mlade između 20 i 30 godina organizirali su na lokalnoj razini s. Mary Terese i odbor djevojaka. Program je obuhvaćao predavanja, duhovnu blagodat, učenje istinoljubivosti u odnosima i dijeljenje unutarnjih poticaja iz naših života koje je prezentirala naše provincijalna predstojnica s. Therese Ann Quigney. Unatoč vrlo vrućim večerima svi govornici i sudionici osjećali su se vrlo ugodno u obnovljenom dijelu Alvernia Manor koji se sada koristi za velike skupine laika.

Obnova jednog dijela Alvernia Manor započela je u veljači 2013. godine. Kupaonice su proširene i prilagođene za muškarce i žene. Bivša blagovaonica je pretvorena u udobnu konferencijsku dvoranu s TV-om s velikim zaslonom. Jednokrevetne sobe s kupaonicom također su obnovljene. Neke sobe su prilagođene za bračne parove.

Od 19. do 21. srpnja 2013. s. Therese Ann i s. Paula Nasenbeny sudjelovale su na godišnjoj konferenciji Franjevačke federacije u Pittsburghu, u Pensylvaniji. Poznata znanstvenica sa St. Bonaventure, s. Ilia Delio, OSF, predstavila je uvid u duhovnost s franjevačke točke gledišta, s naglaskom na razvoj i poštivanje svega stvorenog.

Tijekom mjeseca kolovoza i rujna s. Barbara Markovich i s. Marije Terese pridružile su se ostalim sestrama u Santa Maria degli Angeli na Susretu odgojiteljica naše Družbe. Uz duhovne vježbe u Asizu i neko vrijeme provedeno u Rimu, završile su svoj posjet Italiji.

Nedjelja, 18. kolovoza, bio je odličan dan za prvu Utrku sa sestrama 5K (*Run With the Nuns 5K Walk and Run*) pod pokroviteljstvom udruženja učenica iz Mount Assisi Academy. Već su u jutarnjim satima počeli pristizati sudionici utrke. Oko 150 muškaraca i žena trčali su prema unaprijed određenoj stazi kroz 80 hektara našeg posjeda i posjeda otaca franjevaca. Događaj je dobro organiziran i donio je osmijeh na znojnim licima i sestrama koje su sudjelovale u utrci. Radujemo se što će se ovo ponoviti i sljedeće godine.

Od 15. do 17. listopada 2013. s. Therese Ann, provincialna predstojnica, nazočila je regionalnom sastanku Konferencije viših redovničkih poglavara u Frankfortu, Illinois. Bit sastanka bila je "Gledati kroz različite naočale". Radilo se o raspravi o duhovnom rastu kroz ideje s. Ilie Delio i Thiehard de Chardina. Područje interesa za pripadnike ove regije bila je reforma imigracije, trgovina ljudima i načini pomoći drugima u otklanjanju tih modernih zala. Sudionice su ponovno dale izjavu usmjerenu protiv nasilja. Bilo je prisutno 60 viših poglavarica.

Dana 19. listopada, s. Kathryn Frankovich, koja slavi 60 godina redovničkog života, s još pet sestara sudjelovala je na proslavi jubileja redovničkog života u biskupiji Joliet u Romeoville, Illinois. Iako je ovo slavlje uglavnom predviđeno za jubilantkinje redovničkog života ove biskupije, na njemu sudjeluju i mnogi drugi redovnici i redovnice. Biskup Joseph W. Tobin, CSsR, nadbiskup Indianapolisa, Indiana, predstavio je detaljni pregled suvremene povijesti redovničkog života i predsjedao je euharistijskom slavlju. Ukupno 52 redovnika bili su počašćeni ovim slavljem. Lijepo pripremljen obrok, koji je uslijedio nakon svete mise, bio je prilika za susret sa starim prijateljima i za čestitanje slavljenicima.

Jesenski susret na razini Provincije imale smo 26. listopada u Alvernia Manor. Sestra franjevka od Presvetog Srca Mary Elizabeth Imler obradila je temu *Živjeti Utjelovljenje: doživljajući duboku ljubav Božju* s franjevačkom intuicijom Navještenja i Utjelovljenja. U raspravi u malim skupinama tijekom jutra povezale smo tekstove o Utjelovljenju koje smo mi obrađivale na našim mjesecnim duhovnim obnovama s idejama predavača. Dan smo završile euharistijskim slavljem, koje je predvodio fra Art Anderson OFM, te večerom u auli Sinsky.

Sredinom studenog ove godine očekujemo kanonsku vizitaciju naše vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović.

s. M. Sandra Zorko

IZ MOSTARSKE PROVINCIIJE

U predvečerje 26. kolovoza 2013. u provincialnom središtu u Mostaru zahvalno smo se sjetile događaja osnivanja Provincije i sestara koje su nam prethodile kao i svih suputnika po kojima smo prepoznavale znakove Božje blizine tijekom protekle 81 godine naše provincialne povijesti. Okupljena je Zajednica ovaj dan iskoristila da iskaže zahvalnost Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji za duhovnu skrb za sestre. Dosadašnjem duhovniku fra Mladenu Hercegu koji je raspoređen na novu dužnost, zahvalile smo za tolike godine prisutnosti i za sve poticaje kojima nam je "otvarao vrata vjere", a novom duhovniku fra

Tomislavu Pervanu zaželjele dobrodošlicu u samostan u Međugorju (Baraći b.b.) gdje će boraviti i biti na raspolaganju za duhovne potrebe sestara.

Knjiga s. Natalije Palac *U Knjigu života upisane*, koja je u svibnju ove godine predstavljena sestrama prigodom zajedničke duhovne obnove u Bijelome Polju, predstavljena je 17. rujna 2013., na poticaj mjesnoga biskupa msgr. Ratka Perića, široj javnosti. Svečanosti u Hrvatskom domu Hercega Stjepana Kosače u Mostaru, osim sestara nazočila je i rodbina preminulih sestara, nekoliko svećenika te brojni prijatelji i dobročinitelji Zajednice. Istog je dana u bjelopoljskom samostanu upriličen obred uvođenja u redovnički život. Novicijat je započela postulantica Vesna Glavota, a u postulaturu su primljene kandidatkinje Matija Pačar i Ivana Čuić. Provincijalna predstojnica s. Franka Bagarić tom je prigodom predstavila sestrama i sedam novih kandidatkinja koje su odlučile slijediti Krista u našoj zajednici. Uz radost zbog novih izdanaka na stablu Provincije izrazila je zahvalnost sestrama odgojiteljicama za brižnost kojom prate pripravnice u ostvarivanju *poziva koji je Bog upisao u njihova bića*, a cijeloj je Zajednici posvijestila suodgovornost za nova redovnička zvanja. U sklopu aktivnosti pastoralna mladih naše su sestre vjeroučiteljice održale i dva molitveno-odgojna seminara na temu *Želim biti Božji znak*. Sudjelovalo je oko 60 djevojaka srednjoškolske dobi iz više hercegovačkih župa.

Povodom obilježavanja *Godine vjere* skupina 50-ak sestara u zajedništvu s kandidatkinjama i postulantkinjama hodočastila je od 27. do 29. rujna u grad Vukovar i okolna mjesta mučeničkog stradanja našega naroda u Domovinskom ratu. Hodočašće bijaše prožeto zahvalnošću prema onima koji se hrabro ugradиše u temelje samostalne i slobodne Hrvatske, ali i molitvom da nas njihov primjer nadahne za sebedarno življenje vjere i slobode. Tih dana na drugoj je strani Hrvatske, u pulskoj Areni, na svečanosti beatifikacije mučenika vlč. Miroslava Bulešića, sudjelovala naša provincijalna predstojnica s. Franka Bagarić. Vrijeme od posljednjeg javljanja obilježeno je i tradicionalnim priredbama što ih u prigodi obilježavanja dana zahvalnosti za plodove zemlje pripremaju sestre koje djeluju pri dječjim vrtićima u Kiseljaku, Bijelom Polju, Međugorju i Sarajevu.

U samostanu Rana sv. Franje u Međugorju održan je 12. listopada 2013. redoviti godišnji susret provincijalne predstojnice s kućnim predstojnicama. Okupilo se 25 sestara odgovornih za vodstvo zajednica koje djeluju na području BiH i Hrvatske. U temu *Predstojnička služba u službi nove evangelizacije* uveo je fra Mladen Vukšić predavanjem u kojem je istaknuo kako je prvi oblik i polazna točka evangelizacije svjedočanstvo vlastitog života ondje gdje živimo, tj. jest naše kršćanstvo, naša crkvenost, naša posvećenost Bogu, a ne toliko načini i komunikacijske tehnike. Na temelju izviješća o životu pojedinačnih zajednica s aspekta zajedničkog i molitvenog života i apostolata razvila se plodna diskusija koja je dovela do konkretnih zaključaka i poticaja za rast s obzirom na evangelizacijsko poslanje.

Na Teološko-katehetskom institutu u Mostaru, dana 15. listopada 2013., s. Samuela Muchovà je obranila diplomski rad na temu *Antropološki i teološki pogled na čovjeka prema Ivanu Pavlu II. u teologiji tijela* i tako postigla diplomu magistra religijske pedagogije i katehetike.

Od 18. do 20. listopada 2013. godine u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju održan je međuprovincijski susret sestara juniorki o temi *Osobni identitet i život u sestrinstvu*. Sudjelovalo je sedamnaest juniorki iz pet provincija Družbe sa svojim odgajateljicama, a voditeljica je bila s. Natalija Palac.

Hodočašćem u Gospino svetište na Širokom Brijegu 26. listopada 2013. godine započeo je ovogodišnji program duhovnih obnova. Misao vodilja programa, u kojem je sudjelovalo više od stotinu sestara te redovnički pomladak Provincije, bila je *Marija – putokaz u bit vjere*, a voditelj fra Tomislav Pervan. Na planu trajnog odgoja ove je godine organiziran i seminar za sve sestre Provincije na temu *Godina vjere – poziv na povratak Evandelju kao izvoru karizme*. Pod vodstvom s. Natalije Palac poniremo u poruku Evandelja promišljajući vlastiti identitet i preispitujući i obnavljajući žar vjere.

Dana 27. listopada ove godine Hrvatska župa sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela u New Yorku proslavila je 100. obljetnicu utemeljenja i djelovanja. Stoljetnoj povijesti ove župne zajednice od godine 1971. svojim predanim radom i svjedočanstvom vjere doprinose i sestre naše Provincije: brigom za kućanstvo, poučavanjem vjeroučenja i pripremom djece za prvu svetu pričest i krizmu te vođenjem liturgijskoga pjevanja. U slavlju stoljetnice, osim sestara koje trenutno rade pri ovoj župi, sudjelovala je i s. Mila Mikulić st., koja je tamo djelovala od 1983. do 1994. godine.

s. M. Zdenka Kozina

IZ ARGENTINSKO-URUGVAJSKE PROVINCIIJE

Od 22. do 29. srpnja s. María Pabla Ortellado s nekolicinom mladih iz Zavoda sv. Franje Asiškog Lanús, s. María Angélica Medina s kandidatkinjama sudjelovali su na Svjetskom danu mladih u Rio de Janeiro, u Brasilu. Radosni i nošeni motom *Idite i učinite mojim učenicima sve narode* bili su sretni što su mogli svjedočiti svoju vjeru.

S. María Angélica, odgojiteljica kandidatkinja, sudjelovala je na susretu odgojiteljica u Asizu od 26. kolovoza do 5. rujna. Bili su to intenzivni dani duhovne obnove i rada na Odgojnog planu Družbe. Članice vrhovne uprave i sestre iz komisije dale su jasne i precizne smjernice koje su olakšale rad u skupinama.

Od 25. do 29. rujna slavile smo radni i izborni provincijalni kapitul, kojemu je presjedala vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Cijelu godinu smo se pripremali molitvom i seminarom unutarnjeg ozdravljenja, intenzivirajući našu osobnu i zajedničku molitvu, kako bismo mogli izabrati i prihvati sestre nove provincijalne uprave. Bog nam je dao milost da se kao provincija stabiliziramo, zato mu zahvaljujemo i slavimo ga. Također zahvaljujemo i svim sestrama Družbe koje su nas pratile svojom molitvom.

Nakon provincijalnog kapitula naše zajednice sa sjevera (Formosa, Laishi, Las Lomitas) radosno su dočekale s. Klaru i s. Lucilu Rodriguez, novu provincijalnu predstojnicu. Bili su to dani prave radosti i sestrinskog povezivanja. S. Margarita González, provincijalna predstojnica iz Paragvaja, u pratnji dviju savjetnica, također se susrela s vrhovnom i novom provincijalnom predstojnicom. Potom su s. Klara i s. Lucila stigle u Buenos Aires i posjetile sestre u zajednicama na tom području.

Dana 5. listopada slavile smo 50. obljetnicu redovničkog života s. Mihaele. Liturgijsko slavlje predslavio naš kapelan fra Aldo Nucifora, OFM. Bio je to svečani dan cijele zajednice.

Od 12 . do 14. listopada s. Mihaela, s. Adeliada i s. Maria Angelica su hodočastile u Villa Cura Brochero u Córdobu, mjesto poslanja i evangelizacije novog argentinskog blaženika, p. Gabriela del Rosario Brochero. Bili su to dani molitve i kontemplacije.

U subotu 26. listopada slavile smo misu u kapeli provincijalne kuće i zahvalile smo se našoj dragoj s. Mihaeli, koja je s nama godinu dana dijelila život. Divimo se svjedočanstvu njezine vjere, molitve i hrabrosti što je mogla prihvatiti poslanje koje joj je povjerila vrhovna uprava. Cijenimo sve napore koje je uložila da bi naučila jezik te što nam je, nadasve jezikom ljubavi koji sve razumije, omogućila da se osjećamo kao prave sestre. Istog dana u popodnevnim satima u pratnji provincijalne predstojnice s. Lucile Rodriguez te sestara Giacinte Nunez i Sonie Diaz otišla je u Buenos Aires, potom 28. listopada otputovala za Rim.

s. María Angélica Medina

IZ BOSANSKO-HRVATSKE PROVINCIJE

Kako vam je već poznato, u Rimu je od 4. do 7. srpnja organiziran susret mlađih koji su se već opredijelili za duhovni poziv, kao i za one mlade koji su u traženju životnoga poziva. Tema susreta bila je *U tebe se uzdam*. Sudjelovale su naše novakinje i postulantkinje zajedno sa svojim odgajateljicama s. Ivkom Lučić i s. Ljubicom Stjepanović. Naše mlade nose lijepo dojmove s toga susreta. Zahvalne smo sestrama Rimske regije kao i sestrama u generalnoj kući za gostoprимstvo i sestrinstvo.

Od velike važnosti je VIII. susret odgojiteljica naše Družbe koji je održan u Duhovnom centru *Barbara Micarelli* u Asizu od 26. kolovoza do 5. rujna. Susret se odvijao pod motom *Hodimo u svjetlu vjere*. Sudjelovale su naše odgojiteljice: s. Ivka Lučić, s. Ljubica Stjepanović i s. Marija Mihaljević. Na susretu je aktivno sudjelovala i s. Samuela Klaić, članica Komisije za obnovu Odgojnoga plana, koja je imala predavanje na tu temu i bila moderatorica nekoliko dana susreta. Logo za taj susret osmisnila je i izradila s. Ivana Pavla Dominković.

Na planu Provincije ovoga ljeta nije nedostajalo svečarskog ozračja, jer smo imale više slavlja. Dakle, naše sestre proslavile su srebrni, zlatni i dijamantni jubilej. Usto smo se radovale i obnovi zavjeta sestara juniorki te primajući novicijat i postulaturu.

Na Preobraženje Gospodinovo, 6. kolovoza, u Varešu su 25. obljetnicu redovničkoga života obilježile: s. Rebeka Burazerović, s. Ines Vujica, s. Kata Marković, s. Željka Dramac, s. Ivona Sliško, s. Ljubica Stjepanović i s. Anđelka Jukić. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Stjepan Duvnjak, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Dana 15. rujna svečanim euharistijskim slavljem u Župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu proslavljen je dijamantni i zlatni jubilej naših sestara. Šezdesetu obljetnicu redovničkoga života proslavila je s. Antonija Rehlicki, a 17 sestara proslavilo je pedesetu obljetnicu: s. Blanka Jeličić, s. Justina Tomić, s. Roza Jozić, s. Lavrencija Tikvić, s. Henrika Miškić, s. Marina Radošević, s. Efremu Radošević, s. Trpimira Rošić, s. Regina Marjanović, s. Nevenka Medjedović, s. Valentina Nedić s. Teofila Živković, s. Kalista Kobaš, s. Pacifika Antolović, s. Radoslava Jurčić, s. Judita Franjičević i s. Branimira Jokić, koja zbog bolesti nije bila nazočna na slavlju. Euharistijsko slavlje predslavio je fra Ivan Šarčević, gvardijan franjevačkoga samostana Sv. Ante na Bistriku i profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, u susavlju s nekoliko svećenika, među kojima je bio i fra Kazimir Rehlicki, brat s. Antonije.

U našem samostanu na Gorici u Livnu na blagdan Uzvišenja sv. Križa, 14. rujna, zavjete su obnovile sestre juniorke: s. Maja Ivković, s. Andrijana Dankić, s. Nikolina Mišković, s. Petra Jozić, s. Marina Jurišić i s. Francisca Ivanović. Obnovi zavjeta prethodila je duhovna obnova koju je vodio fra Šimun Bilokapić, član Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Zavjete je primila provincijska predstojnica s. Ivanka Mihaljević. Zavjete na godinu dana obnovile su s. Nevenka Mijatović i s. Nevenka Jelica u zajednici sestara u Mainzu u Njemačkoj. Zavjete je uime provincijske predstojnice primila kućna predstojnica s. Anđelka Jakovljević.

Na svetkovinu sv. Franje, 4. listopada, u Kl. Ivaniću provincijska predstojnica s. Ivanka Mihaljević primila je u novicijat postulantice Blaženku Marijanović, Ivanu Crnoju i Anđelku Ivančić, a u postulaturu Franku Ivanović. Sve spomenute događaje proslavile smo u molitvenom i radosnom ozračju te Bogu zahvalile za mnoge primljene darove.

U našoj kući u Bugojnu susrele su se 21. rujna provincijska predstojnica i kućne predstojnice s područja Bosne, Hrvatske i inozemstva. Tema susreta bila je *Služenje autoriteta u svjetlu vjere*, na koju je govorio dr. fra Ante Vučković, član Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Poslijepodne se s kućnim predstojnicama susrela provincijska predstojnica s. Ivanka Mihaljević i upoznala ih s planom i programom Provincije za narednu godinu kao i s tekućim pitanjima. Kućnim predstojnicama dane su određene smjernice s naglaskom da prva enciklika pape Franje *Lumen fidei* bude temelj i izvor poticaja za zajednički duhovni hod tijekom naredne godine.

Od 18. do 20. listopada kod naših sestara Hercegovačke provincije u Bijelom Polju održan je redoviti međuprovincijski susret sestara juniorki. Tema susreta bila je *Osobni identitet i život u sestrinstvu*, a voditeljica s. Natalija Palac. Na susretu su sudjelovale sve naše sestre juniorke s odgojiteljicom s. Ivkom Lučić. Drago nam je da i na taj način naše mlade sestre dijele trenutke zajedništva i pripadnost franjevačkoj obitelji.

Događanja na planu Crkve također su bila bogata. U rujnu su održani Redovnički dani u Zagrebu i Splitu na temu *Mistično iskustvo vjere u posvećenom životu* te Redovnički dan u franjevačkom samostanu Uznesenja BDM Rama/Šćit na temu *Uloga Blažene Djevice Marije u formaciji redovnika/redovnice*. Sudjelovao je velik broj naših sestara, a predavanje *Marija – uzvišeni primjer u životu Kristovih učenika* u Rami je održala s. Kata Karadža.

U pulskoj Areni je 28. rujna svečano proglašen blaženim sluga Božji Miroslav Bulešić, koji je ubijen iz mržnje prema vjeri nakon samo četiri godine svećeničke službe. Euharistijsko slavlje predslavio je prefekt Kongregacije za kauze svetih kardinal Angelo Amato. Na proglašenju je bila i naša provincijska predstojnica.

Od 1. do 15. listopada proveden je popis stanovništva u Bosni i Hercegovini. Mnoge naše sestre su se odazvale popisu stanovništva i sudjelovale u ovom važnom povijesnom događaju.

Radost nam je s vama podijeliti vijest da je 8. srpnja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu obranila doktorat iz teologije sa specijalizacijom u pastoralnoj teologiji s. Amabilis Jurić. Doktorsku disertaciju naslovljenu *Duhovnost vjeroučitelja vjernika laika u suvremenim hrvatskim crkveno-društvenim uvjetima* napisala je pod vodstvom mentora prof. dr. Alojzija Hoblaja.

Pri Institutu za realitetnu terapiju u Sarajevu, nakon četverogodišnje edukacije iz Realitetne terapije i Teorije izbora te uspješno položenoga završnog ispita, 10. listopada s. Ines Vujica stekla je zvanje realitetnog terapeuta.

Dana 10. listopada Gospodin je pozvao k sebi s. M. Kristinu Svalinu, koja je preminula u Općoj bolnici u Jajcu u 79. godini života i 55. godini redovništva. Sahranjena je 11. listopada na gradskom groblju Mašet u Jajcu. Počivala u miru Božjem.

Drage sestre, radošnost iščekivanja Kristova dolaska neka nam svima bude poticaj na svesrdnije služenje Bogu i bližnjima. Mir i dobro!

s. M. Kata Karadža

IZ AUSTRIJSKE PROVINCIJE

U Št. Peteru u mjesecu lipnju imale su seminar sestre Mariborske provincije koje rade u pastoralu mladih. Na kraju seminara hodočastile su sa s. Veronikom Supan u marijansko svetište Gospa Sveta. Na povratku su se okupile na ručku u provincialnoj kući u Klagenfurtu.

I u vrtiću u Št. Peteru su imali vrlo dinamičnu godinu. Organizirano je niz susreta s pobratimskim vrtićom iz Lipa nad Vrbo. Projekt je proveden od rujna 2012. do srpnja ove godine. Slijedilo je nekoliko susreta, razmjena između vrtića, izleti u šume, posjet Muzeju umjetnosti u Klagenfurtu. Ove je programe potpomogla Zemaljska vlada. Završni sastanak s bogatim programom bio je kod nas u Št. Peteru. Među počasnim gostima bio je i regionalni predsjednik Peter Kaiser.

Za vrijeme ljetnih praznika u mjesecu kolovozu s. Urša Šebat i nekoliko studentica su volontirale u Cottolengo u Torinu. Brinuli su o siromasima, a s druge strane Gospodin je otvorio njihova srca da su mogle od ovih ljudi primiti puno lijepoga.

Dana 7. rujna 2013. slavile smo u Št. Peteru jubilej za naše sestre: s. Anunciata Kežar i s. Emanuela Kelih 60 te s. Marta Gregori 50 godina redovničkog života. Za vrijeme euharistijskog slavlja u našoj kapelici pjevao je zbor župe Št. Jakoba, a za vrijeme slavljeničkog programa muški zbor iz Št. Ilja.

U svakoj zajednici slavile smo Svetog Franju prema vlastitim mogućnostima. U Št. Peteru proslavu su pripremili učenici drugog razreda pod vodstvom s. Katje. Budući da ove godine u Koroškoj imamo godinu svete Heme, moto je bio "Hema & Franjin stil". Proslava je održana u dva dijela. Uoči blagdana svetog Franje mladi su molili Večernju u crkvici sv. Jedrt koja se nalazi u šumi. Osim toga razmišljali su u čemu su slični to dvoje svetaca. Drugi dio održan je u svetištu sv. Heme na Krki gdje su upoznali povijest sv. Heme, posjetili katedralu, slavili misu u kripti na grobu sv. Heme, a nakon užine posjetili park austrijskih pisaca i pjesnika.

U provincialnoj su kući djevojke sa s. Andrejom razmišljale o Franjinom susretu s Raspetim u Sv. Damjanu. Nakon toga, s tim mislima i pjesmama, sudjelovale su na slavlju svete mise.

Od 29. rujna do 1. listopada učenici prvog razreda su u Repnjama imali duhovnu obnovu pod motom "Susret s Petrom". Radilo se o upoznavanju samih sebe i međusobnom

upoznavanju preko Petrovog lika. Na ovom susretu svjedočile su mlade sestre iz Mariborske provincije te mladi iz zajednice Cenacolo.

Od 16. do 18. listopada održana je duhovna obnova za treći razred na temu “Love is in the air” (Ljubav je u zraku). Razmišljali su o životu kao daru i o ljubavi u svim vidovima. I na ovom susretu o svom životu svjedočili su: mlade sestre iz Mariborske provincije, dva svećenika, jedan bračni par, jedna farmaceutkinja.

s. M. Andrea Starz

IZ PARAGVAJSKE PROVINCIJE

Od 22. do 29. srpnja s. Evanilda Ramírez i s. Elisa Rodríguez sudjelovale su na Svjetskom danu mlađih koji je održan u Rio de Janeiro u Brazilu. Putovale su sa skupinom od 40 mlađih, 4 redovnica i jednim svećenikom iz župe sv. Josipa iz grada Limpio. Nakon mnogo sati putovanja, unatoč umoru i mnogim neprilikama, prihvatac brazilskih braće i obitelji koje su ih udomile, učinili su da sve zaborave i da se osjećaju kao kod kuće. Sudjelovali su na katehezama koje su vodili kardinali, kao i na slavlјima sakramenta pomirenja i euharistije, živeći veliku duhovnu radost.

Putujući autobusom, vlakom, pješačeći kilometrima, pod kišom, mogli su doživjeti što znači biti hodočasnik – onaj koji prolazi isti put s drugima, prema istom cilju. U susretu sa Svetim ocem bili su ujedinjeni u istoj vjeri kao narod Božji. Susreti s papom Franjom bili su jedinstveni i nezaboravni trenuci, prava svečanost vjere. Jednostavne i duboke Papine riječi pomogle su nam obnoviti našu predanost Gospodinu. Osim toga, na središnjoj misi koju je slavila Njegova Svetost, s. Evanilda i s. Elisa su sudjelovale u dijeljenju svete pričesti. Vratile su se u Paraguay u utorak 30. srpnja, sretne što su imale mogućnost doživjeti ovo jedinstveno iskustvo koje je duboko dotaknulo njihove živote kao i živote svih sudionika tog susreta.

U dane od 30. kolovoza do 1. rujna u Domu duhovnosti Misionara Redemptorista u Pedro Juan Caballero održan je IV. susret nastavnika naših škola s motom *Komunicirati s radošću naš franjevački poziv*. Prvi dan su sestre ravnateljice vodile susret ispunjen trenucima molitve i razmišljanja u svjetlu Božje riječi i franjevačkih vrjednota. Sudionici su podijelili svoja iskustva o životu i poslanju u našim obrazovnim ustanovama.

Sljedeći dan se nastavio rad pod vodstvom fra Mariosvalda Florentino, kapucina. Vrlo jednostavno i spontano predstavio je aspekte života sv. Franje koji pomažu ojačati vjeru, život i poslanje, posebno za nastavnike koji rade u franjevačkoj školi. To je bio dan dubokog promišljanja i usvajanja franjevačkog duhovnog bogatstva na osobnoj razini. Zatim su u skupinama nastavnici s ravnateljicama donijeli dekalog franjevačkog nadahnуća za svoju vlastitu obrazovnu zajednicu. U završnom vrednovanju moglo se uočiti da su sudionici bili sretni i obogaćeni iskustvom. Tražili su da se svake godine održi susret ove vrste i dali su svoje prijedloge za susret 2014. godine.

Dana 15. studenoga, slavili smo 25. obljetnicu posjeta pape Ivana Pavla II. Paragvaju. Najbolji dar koji je ostavio njegov posjet 1988. godine bio je kanonizacija paragvajanca Roque González de Santa Cruz i drugova mučenika. Bio je svećenik, isusovac, misionar među Indijancima, u Guarani u Caaró u Brazilu. Za ovo slavlje vjere papa je Franjo imenovao kardinala Claudia Hummes, nadbiskupa u miru nadbiskupije São Paulo, Brazil.

On ga je zastupao u svim slavljima, a osobito u susretu s redovništvom i klerom te u procesiji s relikvijom sveca od župe koja nosi njegovo ime do katedrale u Asuncionu, gdje je predslavio euharistiju uz koncelebraciju biskupa iz Paragvaja.

Središnje euharistijsko slavlje bilo je u svetištu Gospe od Caacupé. Kardinal je sažeo svoju poruku u tri točke: lik pape Franje, potrebu više rada za zvanja i jačanje katoličke vjere. Prenio je također narodu Paragvaja osobni pozdrav i blagoslov Pape. Učinio je to na Guarani jeziku (materinji jezik Guarani indijanaca).

s. M. Evanilda Ramirez

IZ RIMSKE REGIJE

Ove godine navršava se pola stoljeća od osnivanja osnovne škole i vrtića Presvetog Srca Isusova u Via dei Colli della Farnesina 140. Ova radosna obljetnica obilježit će se u mjesecu svibnju 2014. godine, a sastojat će se od nekoliko događaja.

Najprije će biti povjesno predstavljanje koje će imati naši prvi učenici. Predstaviti će se ukratko povijest škole od početaka do danas. Poslije će uslijediti predstava koja uključuje sve razrede vrtića kao i osnovne škole koji će izraziti duh našeg bića i našeg rada na različite načine.

Euharistijsko slavlje će biti središnji trenutak svečanosti. Uključit će sve obitelji koje smo mi kao škola podupirali poučavajući njihovu djecu. To će biti najveći, najvažniji trenutak za sve. Dat ćemo hvalu Bogu za sve dobro što je učinjeno kroz naše obrazovne zajednice. Bit će to ujedno i prigoda da se podsjetimo, prije svega, svih sestara, od kojih su neke sada u nebu, koje su se nesebično darivale kako bi škola mogla biti izgrađena i koje su radile u počecima u vrlo skromnim uvjetima. Svojom požrtvovnošću, profesionalnošću i franjevačkom radošću one su pobudile u talijanskim obiteljima povjerenje i poštovanje u "slavenske sestre" kojima su potom povjerili svoju djecu.

Budući da svako dobro košta, i ovo je djelo imalo svoju cijenu. Sestrama sigurno nije bilo lako niti jednostavno diplomirati studirajući na jeziku koji nije bio njihov vlastiti, kao i shvatiti mentalitet toliko različit, prihvatići ga i surađivati pokušavajući zadobiti povjerenje u toj sredini. No Bog je bio njihova snaga i podupirao ih. Škola Presvetog Srca ubrzo je postala vrlo popularna i poznata po svojoj profesionalnosti, franjevačkom miru i duhu požrtvovnosti.

Ono što je obilježilo proteklih pedeset godina bio je povratak naših bivših učenika kao roditelja koji svoju djecu šalju u našu školu. Svi navode da žele pružiti vlastitoj djeci dobro i sustavno školovanje koje su i sami imali.

Bilo je, međutim, i raznih problema tijekom ovih godina, ali Gospodin, zazivan vjerom i povjerenjem, nije prestajao davati nam svoju pomoć i svoje svjetlo.

Pozivamo sve naše sestre i prijatelje da nam se pridruže u danima slavlja u davanju slave Gospodinu da ovo korisno društveno djelo uvjek ostane Njegovo djelo unutar Crkve.

s. M. Stella Okadar